

69. évf., 2015. II. 19., 6. szám

Jó Pajtás

*Szabó Rebeka,
a sokoldalú topolyai
harmadikos*

Palócok földjén

*Ajándék: 3D fotó
és születési meghívó*

Szeretem a verseket, a rajzot, a népzenet...

A topolyai Szabó Rebeka még csak harmadikos, de máris több művészi ágazatban mutatkozott meg a tehetsége

Udvarnoki versmondó versenyünkön figyeltünk fel a topolyai **Szabó Rebekára**, a Csáki Lajos iskola harmadikosára. Nem azért, mert egymaga érkezett szavalóként Topolyáról, hanem azért, mert kitűnő beleérzéssel adta elő a kiválasztott költeményt, mert nem tudta „elrejteni” kivételesnek tűnő művészi érzékenységét. Címoldali felvételünk ott, Udvarokon készült, később derült ki, hogy Rebeka valóban sokoldalú, és ebben a sokoldalúságban szinte minden művészeti ág helyet kapott, nemcsak a vers, hanem a képzőművészet és a zene is. Alábbi beszélgetésünkéből mindez kiderül.

*** Bizonyára szereted a verseket. Ha elolvasol egy verset, vajon mindjárt érzed-e, hogyan kell elmondanod?**

– Szívesen olvasok verseket, szeretem őket értelmezni, szívesen is tanulom őket. Nemcsak a versmondást és a szereplést, de a verstanulás időszakát is kedvelem. Szeretek a hangommal és az arcommal játszani, sok érzést, gondolatot lehet a versek elmondása közben közvetíteni. Néha magamtól is ráérezek, mikor kell egy versen belül változtatni a tempón, a hangszínen, mikor kell lazábban, mikor komolyabb arckifejezéssel mondani a szöveget, hol és hogyan lehet örömet, esetleg bánatot közölni, de mindez még nem megy könnyen. A legtöbbet a felkészítőimtől tanulok, ők látnak el tanácsokkal, sokat köszönhetek nekik. Mindenekelőtt Szatmári Melittának, továbbá Katona Mariannának, a hittantanárnőmnek, az iskolai szavalószakkör vezetőjének, a tanító nénimnek, Gúti Annamáriának. Anyukám is segít a versválasztásban, tanulásban.

Szatmári Melitta felkészítő tanár:

Rebeka született versmondó tehetség, ez a felkészülés folyamatában is kiderül, meg a döntéseiben is megnyilvánul. Mint felkészítő, nagyon fontosnak tartom, hogy mindig a korosztálynak megfelelő verset találjunk, és ne idegenkedjünk a kortárs költészettől, mert az megfigyelésem szerint a gyerekeket jobban megszólítja, mint gondolnánk.

Németh Anna rajztanár: Tizennyolc növendékem van a topolyai Kodály Zoltán MMK-ban működő szakkörben, kivételes gyerekekkel vagyok körülveve. Rebeka kreatív, szereti a saját elképzeléseit megvalósítani, letisztult formái vannak, vizuális képességei kitűnőek. Hogy ezt nem csak én látom így, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy számos díjjal jutalmazták a pályázatokon.

A Németh Anna tanárnő vezette Szivárvány Szakkör tagjai (Rebeka balról az első sorban a második)

*** Szebb verset mondani, mint mondjuk mesét vagy más prózai szöveget?**

– Hétéves korom óta szavalok, akkor álltam először színpadra és éltem át az első sikeremet a Vajdasági Magyar Versmondó Egyesület által szervezett Arcok üveg mögött elnevezésű versenyen Bácsfeketehegyen. Akkor és azóta is minden alkalommal verssel mérettetem meg pl. a Tóth Ferenc Vers- és Prózamondó Szemlén, a Szűcs Imre Gyermekversmondó Versenyen, a Versünnepe Fesztiválon, vagy akár a Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Szemlén. Még nem próbálkoztam más műfajú szöveg előadásával, mostanáig csak szavaltam, de prózát is szívesen mondanék a jövőben. A mesemondás nem igazán vonz.

*** Van-e kedvenc költőd, kedvenc versed?**

– Nincs kedvenc költőm, versem. Anyukám picit korom óta sokat olvas nekem, ma már én is szívesen forgatok versesköteteket, de jó érzés regényeket is önállóan olvasni. Szívesen veszek kézbe például szöveggyűjteményeket, azokban sok alkotó több művével is megismerkedhetek. Kedvelem Weöres Sándor vagy például Kányádi Sándor verseit, de felhívták a figyelmem más költőkre is.

*** Mivel rajzolsz, énekelisz, hangszeren is játszol, úgy tűnik, korán belekóstoltál több művészeti ágba. Melyik áll hozzád legközelebb?**

– Jelenleg a versmondás áll talán a legközelebb hozzám és a Németh Anna tanárnő vezette Szivárvány szakkörben való munka. A tanárnőtől nagyon sokféle képző- és iparművészeti technikáról tanulunk, ki is próbáljuk azokat, sőt kerámiázni is lehetőségünk van, amit szintén nagyon szeretek. A szakkör a Kodály Zoltán MMK-ban működik, ahol a Csiripiszi néptáncsoportban néptáncolok is. Szeretem a zenét, közel áll még hozzám a kórusban éneklés és a zongorajáték.

*** Mit olvasol szívesen a Mézeskalácsban, vagy a Jó Pajtásban? Vagy inkább könyvet veszel a kezvedbe?**

– Amikor az időm engedi, önállóan olvasok regényeket is. A téli szünidőben három regényt is kiolvastam. Ettől függetlenül a Mézeskalácsot és a Jó Pajtást is lapozom. Az iskolában a Mézeskalácsot forgatjuk. A Rügyfakadásban lévő fogalmazásokat szoktam olvasgatni, a Mézeskalácsban is elsősorban azokat keresem, meg a gyerekrajzokat nézegetem szívesen, megoldom a benne található fejtörőket is. Érdekelnek a Jó Pajtásban olvasható gyerekeket, fiatalokat bemutató írások, a történelmi és más jellegű ismeretterjesztők. Azok a helyszíni riportok is, amelyek valamilyen versenyéről vagy például kirándulásról, utazásról szóló összefoglalók. Jó, hogy híreket is találunk a lapban, így több iskola és diák életébe is betekinthetünk.

N-a

Olvass bennünket a jövő héten is!

Réméljük elnyerte tetszéseket mai „újításunk”: a hátlapon szereplő két háromdimenziós Rkép, és fel tudjátok használni a poszter helyén közölt születésnap meghívókat is. Ha igen, jelezzétek, és hasonló „meglepetésekkel” rukkolunk elő!

Büszkék vagyunk rá

Az anyanyelv az én hazám témában az óbecsei Jusztin László nem talált legyőzőre

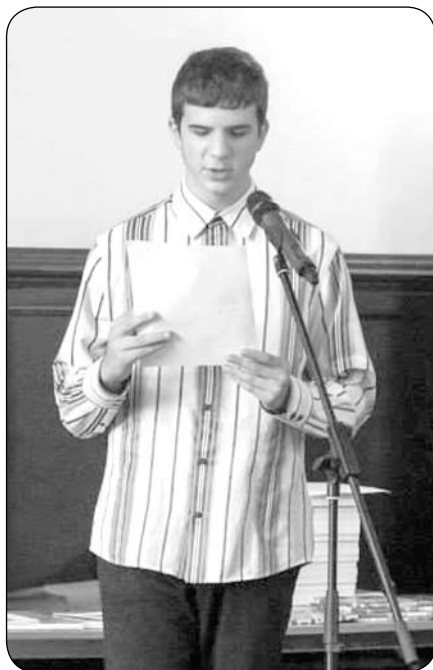
Jusztin László, az óbecsei Sever Đurkić Általános Iskola nyolcadikosa első díjat érdemelt a felvidéki Palóc Társaság irodalmi versenyén, melyet a kultúra napja alkalmából hirdettek meg. Az anyanyelv az én hazám – A magyar nyelv mint nemzetmegtartó erő témát választotta. Az eredményhirdetésre és díjkiosztásra Budán a Magyarság Házában került sor a magyar kultúra napja előtt.

Hogy hogyan készült erre a megmérettetésre, elmeséli:

– A dolgozat megírására nemigen készültem – emlékezik vissza Laci a felkészülésre –, egy nappal a határidő előtt írtam meg. Az ötlet onnan jött, hogy az osztálytársam, Zsombor készült a Himnusz és a Szózat szavalóversenyre, s mivel ő tavaly a Szózatot szavaltta, javasolta, hogy most adjam elő én, mert ő az idén a Himnuszt tanulja meg. Ráálltam, begyakoroltam a költeményt, ott voltam Szabadkán a szavalóversenyen. Ez adta az ihletet a dolgozat megírására.

– Sok olvasással bővül a szókincs, így van ez nálad is?

– Igen, szeretek jó könyveket olvasni – mondja Laci –, meg anyukám is sokat olvasott nekem kiskoromban. A tanító néni, Berkes Judit is dicsérte a dolgozataimat. Nála tanultam meg a fogalmazás csínját-bínját, de utána nemigen írtam. Nem is számítottam sikerre most sem, csak ez a költemény, úgy látszik, nagyon megérintett. Kiskoromban többször

László a budapesti irodalmi versenyen

volтам magyarországi táborokban. Emlékszem, Pécsen a sport mellett még újságírással, s a magyar történelemmel is ismerkedtünk.

– Budapesten adták át az elismerő oklevelet meg a könyvcsomagot. Ott láttalak a tévében, amikor nyilatkoztál, meg fölolvastad a dolgozatodat.

– Igen, anyukámék és a magyartanár, Zapletán Erika is elkísértek a díjátadásra, s büszkék voltak rám. Nagyon megdicsérték...

– Kik gratuláltak?

– Először ők, aztán itthon minden barátom, ismerősöm. Velem együtt örültek a sikeremnek.

– Mivel foglalkozol szívesen?

– A számítógépezés mellett érdekel még a modern tánc is. A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern tánc csoportjában táncolok már sok éve. Nagyon jó kikapcsolódás ez, nemcsak a mozgás, hanem a barátok miatt is. Nem mellékes, hogy Ricz Róbert a táncoktatónk, akit nagyon szeretünk...

– Szavalsz, irodalmi versenyt nyertél, most, hogy nyolcadikos vagy, befolyásolja ez a szép eredmény a pályaválasztásod?

– A gimnáziumba szeretnék beiratkozni, ott is részt veszek majd irodalmi vetélkedőn, szavalóversenyen, a KMV-n. Boldoggá tesz a szereplés, örülök a szép eredménynek. De nem ez az életcélom. Magyarországon gasztronómiát tanulok majd, s nagy tervem, hogy egy óceánjáró hajón dolgozzam. Így bejárjam a világot, aztán meg Németországban telepednék le. No, ez még nagyon távoli.

Gratulálunk Lacinak a szép eredményhez, kívánjuk, hogy ilyen eredménnyel szerepeljen jövőre a KMV-n.

Koncz Erzsébet

Kosztolányi Dezső:
Ábécé a nyelvről és a lélekről
(részlet)

Magyarul: Az a tény, hogy anyanyelvem magyar, és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható. Nem különleges valami, mint a kabátom, még olyan sem, mint a testem. Fontosabb annál is, hogy magyar vagyok-e vagy alacsony, erős-e vagy gyöngé. Mélyen bennem van, a vérem csöppjeiben, idegeim dúcában, metafizikai rejtélyként. Ebben az egyedülálló

Nemes Nagy Ágnes:
Anyanyelv
(részlet)

De hát miért is van annyiféle nyelv a világon? A költő csak néz és csodálkozik. Nem, nem gondol a nyelvek kialakulásá-

Az anyanyelvről mondták

életben csak így nyilatkozhatok meg igazán. Naponta sokszor gondolok erre. Épp annyiszor, mint arra, hogy születtem, élek és meghalok.

nek oly homályos őstörténetére (vagy élettanára? lélektanára, filozófiájára?), csak a saját mesterségére gondol. Hiszen ő – a versíró – érzi legerősebben a nyelvvel élők között egy-egy kifejezés másképp-nem-lehetjét, mozdíthatatlan evidenciáját, szavakba horgonyozottságát. Mindig újra kínos tapasztalat rájönnie, hogy a költői evidencia anyanyelvi határig tart. Mért is hívhatják az asztalt tabletnak, ha asztalnak hívják? Mért hívhatják másképp a hattyút, a vért, a jobbra csavaró borkősavat? Hány nyelv férhet el az emberiség tudatában? Vagy ne kérdezzük ezt? Ne kérdezzük, hogy hány angyal férhet el egy tű hegyén?

Jókai Anna:
El a kötelekkel
(részlet)

A nagy szavak kora elmúlt. Félek, a kis szavaké is letűnőben.

Mi az, ami a miénk? Az ember sokszor transzcendenciába hajló öngyötrése. Vagy nagyon is földi gyötörtetése. Az anyanyelv; az egyetlen – a koponyánk kivül –, amit nem lehet pótolni mégoly ügyes szervátültetéssel sem. Az ember csak nyomorék lesz, de az író, ha a nyelvét elveszik, idegenre cseréli, belehal. Miénk még a birkózó, nyers életkedv és az érett haláltudat. A kutatás-keresés. A gyermeki „miért”. A felnőtt „miképpen?”. Talán az isteni „így, ezért”...

Nyakunkon a diákversenyek

A tehetséges diákok életének természetes része, hogy időnként összemérik tudásukat másokéval, és versenyeken vesznek részt. A legtöbb ilyen rendezvény a tavaszi hónapokra esik, így nemcsak szaporodnak a teendők, hanem lassan beérik annak a felhalmozott tudásnak a gyümölcse is, melyet a tanév folyamán sikerült összegyűjteni. A versenyek között vannak szerbiai, köztársasági jellegűek, vannak olyanok is, melyek magyarországi székhelyűek, de kiterjesztik őket a határon túli régiókra, ahol ugyancsak van magyar nyelvű oktatás. Nem kell tehát csodálkozni, ha ez idő tájt csak úgy röpködnek a levegőben Bátaszéki, a Curie-versenyek, és sok más neves verseny neve.

Bózsó Szintia tavaly részt vett a bátaszéki döntőn

A magyarországi központúknál maradván a Bátaszéki Matematikaverseny – egyike a legnevesebb határon túlra kiterjesztett magyarországi székhelyű versenyeknek – az általános iskolák 3-tól 8. osztályos, valamint a velük azonos korú gimnazisták részére hirdetik meg. A verseny célja a matematika iránti érdeklődés felkeltése, a matematikai képességek minél magasabb szintű kibontakoztatása, a matematikai tehetségek korai felismerése, a készségek fejlesztése, valamint a hagyományteremtés. A

A Curie-émlékverseny legjobb vajdasági döntősei

versenysorozat háromfordulós: az első (iskolai) forduló októberben, a második (területi) januárban, a harmadik (döntő) Bátaszéken március végén kerül megrendezésre. A feladatsorok összeállítói arra törekedtek, hogy a feladatsorok az iskolai tananyagra épüljenek, de ne a kötelező iskolai gyakorló feladatok legyenek. Fejlesztésre, logikus gondolkodásra készítetik a tanulókat. Nyilván ettől érdekes a verseny. A verseny vajdasági főszervezője **Tapiska Szilvia**.

Az idei vajdasági döntőt február 7-én bonyolították le. A megmérettetésen 36 diák vett részt, akik az előző fordulóban Vajdaság legjobb matematikusainak bizonyultak. A bátaszéki döntőre a következő diákok jutottak tovább (az évfolyamelsők):

5. osztály: **Kovács Alex**, Petőfi Brigád iskola, Kúla

6. osztály: **Tóth Tamás**, Hunyadi János iskola, Csantavér

7. osztály: **Paróczy Orsolya**, Ady Endre iskola, Kishegyes

8. osztály: **Tóth Péter**, Ady Endre iskola, Kishegyes.

Nem kevésbé népszerű a Curie Oktatásfejlesztő és Tehetséggondozó Alapítvány kémia és környezetvédelmi szekciójában, illetve matematikában meghirdetett versenye, melyet általános és középiskolás diákok részére szerveznek.

A verseny célja: a tanulók érdeklődésének felkeltése a kémia, illetve a matematika iránt játékos feladatokon keresztül. Ezenkívül a tudomány és a mindennapi élet kapcsolatának felismerése, valamint a feladatlapok rendszeres határidőre történő elkészítésével pontos, rendszeres munkára nevelés és az információ-ökutatás képességének fejlesztése.

A napokban érkezett a hír, hogy megtartották a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban a Curie matematikai emlékverseny vajdasági területi döntőjét. Mintegy száz 3-tól 10. osztályos diák (a nyolcadik után a középiskola első két osztálya) vett részt a megmérettetésen, a döntőre a levezető fordulón legtöbb pontszámot elért diákokat hívták meg. A területi döntő végén az eredményhirdetést és a

díjkiosztót a zentai Alkotóházban bonyolították le, ahol a verseny szervezői, a gimnázium és az InGenium alapítvány nevében **Csikós Pajor Gizella** matematikatanár, az alapítvány igazgatóbizottságának az elnöke gratulált a diákoknak. A helyezést elért tanulók és felkészítő tanáraik könyvajándékokat kaptak. Osztályonként a két első helyezett automatikusan részt vehet az április 11-én Szolnokon megrendezésre kerülő Curie matematikai emlékverseny döntőjében.

Az emlékverseny eredménye:

3. osztály: **Borál Noa** végzett az első helyen, 2. **Nagy Anna**, a 3. pedig **Pecikozza Viktor**, mindhárman nagybecskereki tanulók,

4. osztály: 1. **Csikós Petra** (Szabadka), 2. **Erdélyi Szonya** (Oromhegyes), 3. **Matković Ines** (Szabadka),

5. osztály: 1. **Kovács Alex** (Kúla), 2. **Gál József** (Kishegyes), 3. **Ágó Gergely** (Zenta),

6. osztály: 1. **Tóth Noémi** (Szabadka), 2. **Tóth Tamás** (Csantavér), 3. **Molnár Dávid** (Szabadka),

7. osztály: **Kőrösi Zalán** (Zenta), 2. **Besnyi Levente** (Szabadka), 3. **Dzsemasztagity Viktória** (Szabadka),

8. osztály: 1. **Sztarek Norbert** (Szabadka), 2. **Szögi Roland** (Orom). 3. **Nagy Kinga** (Szabadka).

Ízelítő

Ötödik osztályosok részére egy korábbi évben feladott versenyfeladat:

Kertész gazda 9 uborkafát szeretne a kertjében úgy elültetni, hogy bármelyik fától tudjon úgy egy másik fáig zsiniget kifeszíteni, hogy a zsinig által kijelölt egyenes mentén legyen még pontosan egy másik fa is. Segíts neki a 9 fát úgy elhelyezni, hogy azok éppen 9 olyan egyenes szakaszt határozzanak meg, amelyek mindegyikére pontosan 3 fa illeszkedik!

Gondolkozzatok el rajta! Talán nem is olyan nehéz. Matematikaórán közösen is megoldhatjátok.

Amíg készül a Tournedos Rossini

Látogatás az óbecsei közgazdasági középiskolában, ahol a közgazdasági szakok mellett szakács- és cukrászképzés is folyik

Az óbecsei közgazdasági középiskolába főleg a jó tanulók iratkoznak be, akkor is, ha eldöntötték, hol szeretnének továbbtanulni, akkor is, ha nem. Azért negyedik végére eldöntik, hogy ezt a szakot folytatják-e tovább, közgazdászok lesznek-e, esetleg jogászok, magyartanárok, óvónők stb. Ez az iskola ugyanis felkészíti a diákjait más egyetemekre is. Ezenkívül nemrég nyílt meg a szakács és a cukrász szak, itt három évig tanulják a mesterséget, s a Letti pékségbe járnak gyakorlatra, ahol nemcsak kenyeret, péksüteményt, hanem édességet is készítenek. A környező településekről is járnak ide diákok: Péterrévéről, Szenttamásról, Temerinből, Törökbecséről.

A pénzügyi adminisztrátorokkal először arról beszélgetünk, miért választották épp ezt a középiskolát, hogyan találták föl magukat, hol folytatják tovább a tanulmányaikat, esetleg munkába állnak-e az iskola befejeztével. **Gecső Edina, Szakács Dávid, Bezzeg Nikolett** és **Buttás Attila** harmadikosok. Szívesen mesélnek az iskoláról, valamint arról, miért jöttek ide tanulni, terveikről.

Edina Péterrévéről utazik, ő tudta, hogy milyen munka vár rá, ha befejezi ezt az iskolát.

– A nagynéném közgazdasági középiskolát fejezett be – kezdi Edina –, s a bankban dolgozik. Tetszik a munkája, azért jöttem ide, hogy egyszer én is bankban dolgozhassak. Egy negyedik ismerősöm is ajánlotta ezt az iskolát, azt mondta, nem is olyan nehéz, s negyedik után munkába is állhatok. Ez az iskola felkészít az egyetemre is, de a tanulmányaim elvégzése után dolgozhatok is: lehetek fizetésesszámláló, könyvelő.

Dávid Temerinből utazik minden nap. Szerinte ez jó hírű iskola, azért választotta.

– Temerinben is van közgazdasági középiskola – mondja Dávid –, de én azért jöttem ide, mert magyarul akartam tanulni. Bárkivel beszéltem, mindenki csak dicsérni tudta ezt az iskolát. A tanárok is segítőkészek. Ez az iskola fölkészít az egyetemre is, lehet, hogy tovább folytatom Szabadkán, de az is lehet, ha szükség lesz rám, könyvelőként helyezkedek el egy rokonunk könyvelőirodájában. Édesapám elektrotechnikus, ott is sok mindent kell könyvelni, lehet, hogy ott dolgozom majd.

Nikolett szenttamási. Ő sem tudta, melyik középiskolát válassza.

– A barátnőm is ide jár – mondja Nikolett –, ő ajánlotta, hogy ide jöjsek. Nem bántam meg, mert ha befejezem ezt az iskolát, dolgozhatok könyvelőként Szenttamáson.

Attila óbecsei. Tudta annak idején, hogy mi vár rá ebben az iskolában. Kész terve volt, ugyanis otthon is szükség lesz rá, sok a könyvelőnivaló.

– Sokat gondolkodtam a nyolcadik osztály elvégzése után, hogy hova menjek – jelenti ki Attila –, s a nagynéném ajánlatára jöttem ide. Jó, hogy ezt a pályát választottam, ugyanis a szülemnek mezőgazdasági vállalata van, s ott sok a könyvelőnivaló. Ott fogok dolgozni.

Légény Karolina és **Kürti Tünde** ügyviteli adminisztrátorok lesznek.

Karolina óbecsei. Mikor nyolcadikos volt, ez a középiskola bemutatkozott az iskolájukban, s neki megtetszett. Felkészíti a diákokat sok egyetemre, de, ha valaki abba akarja hagyni a tanulást, az itt szerzett diplomával is elhelyezkedhet.

– Már középiskolás koromban döntöttem el, hogy jogász leszek – mondja Karolina –, mégpedig a szegedi egyetem szerepel a terveimben. Itt sok tantárgy van, elég sokat kell tanulni. Mivel az idegen nyelvek közül a német elég jól megy, úgy tervezem, hogy ha befejezem az egyetemet, Németországban, vagy Magyarországon dolgozom majd.

Tünde Törökbecséről utazik minden nap. Ő már hetedikben eldöntötte, hogy ebbe az iskolába iratkozik be, ugyanis sok jót hallott az osztályfőnöktől és az idősebb barátaitól.

– Valójában nem is tudtam, mi vár rám, hogy mit is fogok tanulni, dolgozni. Elsőben nagyon nehéz volt, de aztán megszerettem. Megkedveltem a nyelveket, el is döntöttem, ha befejezem ezt az iskolát, nyelveket tanulok. Németország is vonz.

Mindeközben a cukrászok és a szakácsok a konyhában tüsténkednek: készül a torta, a croissant, a Tournedos Rossini. Kellemes illat terjeng. A falon több elismerő oklevél díszel.

A sürgő-forgó fiatalok között van az óbecsei **Kiss Csongor**, aki szakácsnak készül, kisdíák

kora óta szeret főzni. No, meg enni is! Éppen a madeira mártást készíti. Kérdőn nézhetek rá, mert mindjárt mondja:

– A Tournedos Rossini egy francia ételkülönlegesség, ezzel a mártással öntöm le. Hogy mi az a Tournedos Rossini? Azt is elmondja: kell hozzá marha bélszín, gomba, csirkemáj.

– Már kisiskolás koromban eldöntöttem, hogy hentes vagy szakács leszek – folytatja. – Nem bántam meg, hogy ide jöttem, mert szeretek főzni. Otthon is én szoktam elkészíteni az ebédet anyukám örömeire. Már lakodalmakban, sőt a Panoráma étteremben is főztem. Versenyre is készülök, mely Kragujevacon lesz. Egy hónappal előbb megkapjuk a kérdéseket, meg a feladatot, hogy milyen ételeket kell elkészíteni, tehát lesz idő fölkészülni. Álmodom, hogy magánúton elvégzem a 4. és 5. fokozatot, s nagy hajón dolgozom. Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, hogyha szeretnek főzni, jöjjenek ide!

Bene Annabella és **Radics Andrea** cukrászok lesznek. Málnás és Raffaello-tortát készítenek. Nemcsak szép, hanem jó is, ugyanis megkínálták a finomsággal.

– Eredetileg képzőművészetre szerettem volna beiratkozni – emlékezik vissza Annabella –, mert szépen tudok rajzolni, de itt a tortakészítésnél, díszítésnél megmutathatom, mit tudok. Különbözően már kiskorom óta szeretek süteményeket, tortát készíteni, ezért jöttem mégis ide. Hetente egyszer gyakorlatra a Letti pékségbe járunk, ahol süteményeket is készítünk. Szeretek oda járni, mert sok mindent megtanulok.

Andrea temerini. Ő is minden nap utazik.

– A testvérem is ide járt, és sok szépet mesélt erről az iskoláról, azért jöttem ide. Meg már kiskoromban anyukám mellett megkedveltem a sütemények készítését. No, nemcsak sütögetünk, kell tanulni is. Több tantárgyunk van: magyar, német, angol nyelv, higiénia, élelmiszertan, földrajz, történelem, marketing. Mivel végzős vagyok, állás után kellene nézni. Van egy barátom Budapesten, egy álmodom válna valóra, ha találna ott számomra megfelelő munkát – fejezi be beszélgetésüket Andrea.

Koncz Erzsébet

Csongor kisdíák kora óta szeret főzni

Készül a croissant

Illusztráljuk a munkáitokat!

Kívételes helyzetbe kerültünk azért, hogy az újvidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskola tanára, **Erős Bunyik Lili** felvállalta kezdeményezésünket, és ezentúl időről időre növendékei illusztrálni fogják munkáitokat: verseiteket, fogalmazásaitokat. Örömmükre szolgál a kibontakozó együttműködés, mert hisszük, hogy pozitívan fog hatni az illusztrációk készítőire, ha munkájukat viszontlátják kisújságunkban, csakúgy a tollforgatókra, ha új „köntöst” kölcsönzünk munkájuknak.

A középiskolások közül ezúttal hárman is vállalkoztak ugyanazon vers illusztrálására. Juszánk Petra, az ihletőjük bizonyosan örül ennek. A három illusztráció közül egy színes változatban is elkészült, alkalomadtán azt is közöljük, de természetesen színes oldalon. Íme a vers, és az illusztrációk:

A bagolycsalád

Egy bagolycsalád fent él a fán,
alszanak nappal, mint egy alma a fán.

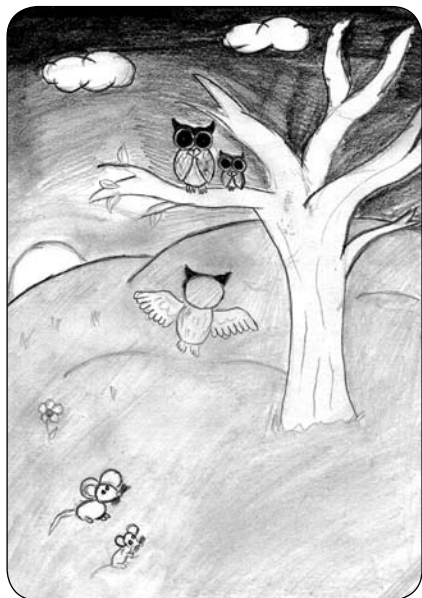
Reszketsetek éjjel ti szegény kis egerek,
mert jön a bagolycsalád vacsorára éhesen.

Mikor bevacsorázott az egércsalád,
visszarepül a fára,
s a nappalt várja,
hogy újra csendesesen
visszatérjen álmába.

Juszánk Petra, 6. osztály, Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Prikkel Éva, 3. osztály, Bogdan Šuput középiskola, Újvidék

Gara Angéla, 1. osztály, Bogdan Šuput középiskola, Újvidék

LELKIZZÜNK!

Tükröm, tükröm, mond meg nékem...

...avagy újra megismerem önmagam

A tinédzserkor mindig is kissé érthetetlen korszak volt mind a szülők, mind a fiatalok számára. Ez teljesen érthető, ha figyelembe vesszük azt, hogy hirtelen történik rengeteg változás ebben az időszakban. Ennek következtében felmerül a kérdés, miért van az, hogy annyiszor értetlenül állunk ennek a korszaknak a kihívásai előtt?

Pszichológiai szaknyelven ezt úgy hívják, hogy ennek az időszaknak vannak különböző megoldásra váró fejlődési jellemzői. Érthetőbben ezt úgy lehet leírni, hogy reggel, amikor felkelünk, mintha egyszerre minden valahogy másmilyennek tünne, és az egészben az a furcsa, hogy mi vagyunk azok, akik megváltoztunk, míg a körülöttünk levő világ megmaradt olyannak, amilyen volt. Vagy mégsem? Az egyik ilyen fejlődési szakasz a testi tulajdonságok észlelhető változása, amelyet előbb vagy utóbb el kell fogadni. A második feladat a kortársakhoz fűződő kapcsolatok átalakulása, hiszen ebben az időszakban a pajtások egyre fontosabb szerepet töltenek be az életünkben. Végül, mintha ez mind nem lenne elég, kiemelt helyet kap, hogy meg kell találnunk önmagunkat ebben a bonyolult világban, vagyis választ kell kapnunk arra a kérdésre, ki is vagyok én valójában?

Ami a testi változásokat illeti, a tudomásunkon kívül jelentkeznek, sokkal előbb, mint azt mi gondolnánk. Ebben az időszakban kezdenek el tombolni a hormonok, és majd csak egy bizonyos idő után vesszük észre ezeket a változásokat. Miért olyan fontosak ezek a fizikai változások? Legegyszerűbben fogalmazva azért, mert el kell magunkat fogadni ebben a teljesen új „kiadásban”. A saját magunkról alkotott kép mellett a világ is észleli a változást, és másképpen reagál. Érthető, hogy ilyenkor az önmagunkról alkotott kép az összehasonlítás folyamatának esik áldozatul súly, magasság, kinézet, fejlettség tekintetében a barátokról alkotott képpel. Ebben az időszakban a barátok segítségére van szükség, hogy könnyebben el tudjuk fogadni önmagunkat, az újabb ötleteket, a világot. Önmagunk elfogadása mellett, a barátok elfogadására is szükség van. A pajtások segítségével lehet megtanulni az alkalmazkodás és a különböző csoportokba való beilleszkedés képességét.

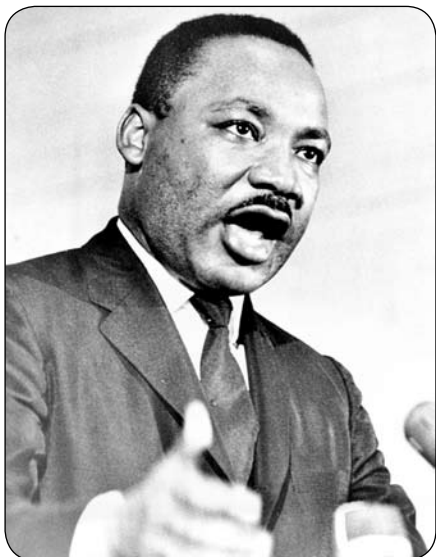
Teljesen természetes, hogy ebben az időszakban, amikor hirtelen ennyi változást észlelünk, sok kérdés merül fel bennünk. Az önmagunkról alkotott kép kialakítása egy olyan folyamat, amelyben saját magunknak kell választ adnunk az olyan kérdésekre, hogy ki vagyok én, hova tartozok, hova tartok, milyen szeretnék lenni, és mit akarok elérni. Szerencsére, manapság hosszabb ideig tart ez az időszak a hosszú nyúló iskoláztatás miatt, és ennek köszönhetően több időnk van arra, hogy megválaszoljuk ezeket a kérdéseket. Ebben a folyamatban pedig senki sincs egyedül, hiszen a barátok mellett itt vannak a szülők, akik segítsége lehet, hogy néha bonyolultnak tűnik, mégis nélkülözhetetlen része az életünknek és a serdülőkoroknak.

Kis Laura

HÍRES SZABADSÁGHARCOSOK

Martin Luther King

Harc a feketék egyenjogúságáért az USA-ban

„Van egy álmom...” – így kezdte híres beszédét Washingtonban 1963. augusztus 28-án a fiatal baptista tiszteletes, dr. Martin Luther King, amellyel megkezdődött az afrikai származású amerikaiak legfontosabb harca: a harc az egyenjogúságért.

Az emberiség történelmének egyik legborzasztóbb jelensége a rasszizmus, az emberek faji, illetve bőrszín alapján történő megkülönböztetése. Ez az ideológia, mint sok másik, a XIX. század második felében jelent meg, az imperializmus korában. Az európai imperialista nagyhatalmak ebben az időben lenézően tekintettek a fejletlen afrikai, ázsiai és más földrészekre fekvő szegényes országokra, amelyeket (ahogyan ők nevezték) többnyire „színes” népek lakták. A nagyrészt fekete bőrűek által lakott Afrikát, illetve a sárga bőrűek Ázsiáját hamarosan, kissé gúnyolódva „fekete” és „sárga” kontinenseknek kezdték nevezni. A háttérben azonban az imperialisták tervei álltak, mely szerint saját maguk számára akarták megkaparni ezeket a területeket, természeti kincsekkel és olcsó munkaerőjükkel együtt.

Az Amerikai Egyesült Államokban az 1800-as évekre már rengeteg, több százezer behurcolt fekete bőrű afrikai ember élt, akikre szintén másodrangúakként tekintettek. Rabokként dolgoztak a fehéreknek, legtöbbször a déli államokban. Az 1861-től 1865-ig tartó amerikai polgárháború az északiak győzelmével ért véget, az USA egységes lett, és a déliek akaratának ellenére a rabszolgaságot törvényesen betiltották. Mégis a helyzet közel sem volt kedvező a fekete bőrűek számára. A megkülönböztetések és előítéletek legtöbbször megmaradtak. A feketékre sok évtizedig tartó nehéz sors és kemény harcok évei vártak.

Az 1960-as években a feketék helyzete még nagyon hátrányos volt. Annak ellenére, hogy nagy részük már a városokban élt, szegényes nyomornegyedekben találtak otthont. Elárastották az ilyen térségeket, a tehetősebb fehérek pedig menekültek a külvárosokból az elibb városnegyedekbe. Külön iskolákba jártak, de legtöbbször csak általános oktatásban részesültek. Az amúgy is nehezen munkához jutó feketék idővel még rosszabb helyzetbe kerültek. Az amerikai társadalom és technika

A washingtoni menetelés

fejlődésével egyre kevesebb szükség volt a képzetlen munkaerő számára, sok egyszerűbb munka végzését gépek vették át.

Az 1950-es és '60-as években a feketék harciassága megnőtt. A követelmény: egyenrangúság a fehérekkel. Tömeges tüntetéseket szerveztek, amelyekben követelték a megkülönböztetésről szóló törvények eltörlését.

Alabama államban, Montgomery városban a baptista lelkész dr. Martin Luther King vezette a feketék mozgalmát. Vallásos emberként elítélte az erőszak minden formáját, és csakis békés módszerekhez folyamodott. Minden erőszakot elutasított, így ellenezte az amerikaiak vietnámi beavatkozását is. Karizmatikus személyiségével, lángoló, szívhez szóló beszédeivel sok embert maga mellé állított, még fehéreket is, akik szintén a megkülönböztetések ellen voltak. A tüntetések sokszor vérengzésbe torkolltak. A fehérek erőszakot alkalmazva akarták megfélemlíteni a tüntetőket. Sokan életüket veszítették az ilyen alkalmakkor, a fe-

hérek más fehéreket is megöltek, akik a feketékkel együtt tüntettek.

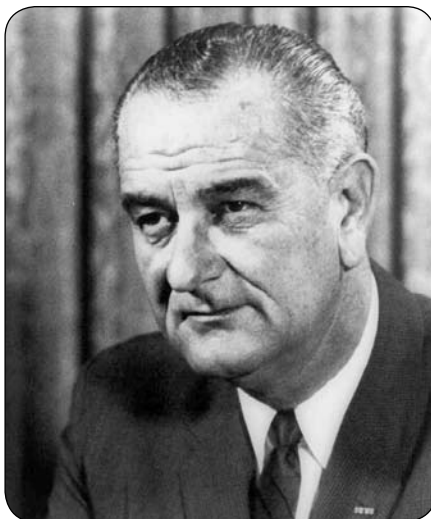
A tüntetések 1963. augusztus 28-án érték el tetőpontjukat. Becslések szerint 250 000 ember gyűlt össze az eseményre, amelyet a történelem „washingtoni menetelés”-ként emleget.

Lyndon Johnson amerikai elnök népének pártjára állt. A Kongresszusban követelte a polgári jogok érdekében teendő lépések megszavazását. A következő év júliusában megszülettek az első eredmények. A probléma azonban ennél sokkal mélyebb és nagyobb volt. A szegénység miatt a feketék helyzete, ha jogilag javult is, a gyakorlatban nem. A harc újabb hullámát fiatalabb és harciasabb aktivisták vették át, Stokely Carmichael és Floyd McKissick az élen. A fehérek segítségét ezúttal elvetették, mivel szerintük nem megbízhatóak. A feketéket büszkeségre biztatták, és arra, ne zárják ki az erőszakot sem, ha kell. Ez sajnos be is következett 1965 nyarán. A helyzet elviselhetetlenné vált. Országszerte spontán zavargások, rendbontások és nyílt összetűzések törtek ki. Az erőszak hulláma először Los Angelesben indult, a Watts negyedben, azután futótüzként végigsöpört minden nagyobb városban. A helyzet csak fokozódott 1966-ban és 1967-ben. A legkritikusabb rendbontásra New Yorkban és Detroitban került sor. Az erőszakra az állam erőszakkal válaszolt, sokszor eltúlzottan. Magát Luthert 1968 áprilisában lelőtték Memphisben. Meggyilkolása az egyenlőségért folyó harc kiújulását indította.

Luther nagy szabadságharcosként és emberbarátként maradt meg az emlékezetben. 1964-ben Nobel-békedíjjal tüntették ki.

A feketék idővel kiharcolták a teljes egyenjogúságot, s ma már az Amerikai Egyesült Államok első embere, ezzel együtt a világ egyik legbefolyásosabb politikusa is közülük való.

Gyarmati Balázs történész

Lyndon Johnson

Évfordulók nyomán

Február 19. – Torkos csütörtök. A hamvazószerdát követő nap. Torkos csütörtökön – annak ellenére, hogy a húsvéti 40 napos böjt kezdetét jelentő Hamvazószerdát követően ünnepejük – ismét szabad húst fogyasztani, sőt bizonyos területeken a csütörtöki torkoskodás „kötelező” volt, már csak a farsangi maradékok elfogyasztása céljából is. A nagyböjtöt egy napra felfüggesztették, a maradékok mellett zsíros ételeket és fánkot készítettek. Húsvétig az utolsó alkalom a kiadós étkezésre.

1990. február 19. – Megjelent a **Photoshop**. A program alapötlete két testvér, John és Thomas Knoll nevéhez fűződik. Fotózásért rajongó édesapjuk volt az Apple II számítógép egyik első tulajdonosa – ezzel együtt volt a programot meghatározó, két fő komponens. 1987-ben, mialatt Thomas a képfeldolgozás doktori fokozatának megszerzésére készült, John az ismert filmrendező, George Lucas cégénél, az Industrial Light And Magicnél dolgozott. Thomast bosszantotta, hogy Apple Mac Plus gépe képtelen volt megjeleníteni a szürkeárnyaltos képeket, ezért elhatározta, hogy saját kódot ír. Így kezdődött. A 4.0-s változattól kezdve a Photoshop magyar nyelvű kezelőfelülettel is elérhető. Érdekesség, hogy a Knoll testvérek a Photoshop nevet kizárólag munkanévnek szánták, arra számítva, hogy vevőjük úgyis átkereszteli a programot. Az Adobe marketingesei hónapokat töltöttek felmérésekkel, végül maradtak a Photoshop elnevezésnél.

1967. február 20. – Megszületett **Kurt Cobain**, a Nirvana együttes énekese. Kurt Donald Cobain volt a Nirvana nevű Seattle-i

rockegyüttes énekese, szövegírója és gitáros. Az együttes befutásával amerikai és nemzetközi híresség lett belőle, ami roppant kényelmetlen volt a számára. Cobain és a Nirvana hozzájárult az alternatív rock kilencvenes évekbeli megújulásához. Mái legnépszerűbb slágerük, a Smells Like Teen Spirit 1991-es megjelenése jelezte a rock főáramlatának drámai eltolódását az 1980-as évek népszerű irányzataitól a grunge és az alternatív rock irányába. A zenei média a dalt egyenesen egy generáció himnuszáként emlegette, ezáltal Cobaint akaratlanul is a Generation X szószólójává tette. Fiatalon hunyt el.

1999. február 21. – **Nemzetközi anyanyelvi nap.** Az ENSZ 1999-ben február 21-ét Banglades javaslatára nemzetközi anyanyelvi nappá nyilvánította, 2000-ben ünnepezték először. A világnapot annak emlékére tartják, hogy 1952-ben Bangladesben az urdud nyilvánították az egyetlen hivatalos nyelvű, noha a bangladesiek anyanyelve a bengáli. Február 21-én Dakkában a diákok felláztak az anyanyelv elnyomása ellen. Ekkor a rendőrség összetűzésbe került a tüntetőkkel, és öt diákot megöltek.

1443. február 23. – Kolozsváron megszületett **Mátyás magyar király** (1458–1490). Nevezik Corvin Mátyásnak, az igazságos Mátyás királynak, hivatalosan I. Mátyásnak, de a köznyelv egyszerűen Mátyás királyként emlegeti. Magyarországon 1458 és 1490 között uralkodott. 1469-től cseh (ellen)király,

1486-tól Ausztria hercege. Uralkodása idején az ország felvirágzott.

1955. február 24. – Megszületett **Steve Jobs** amerikai informatikus, az Apple cég alapítója. Üzletember és feltaláló, akinek saját meghatározása szerint célja a könnyen kezelhető, funkcionális és elegáns elektronikai termékek kifejlesztése. Egyéves kora előtt örökbe fogadta a gazdag házaspár, Paul és Clara Jobs, és ők adták neki a Steven Paul Jobs nevet. Őket tekintette valódi szüleinek. Az örökbefogadó Paul Jobs mérnök volt a városi elektronikai társaságnál, megadva ezzel a háttérét Steve jövőjéhez. Kapcsolatot tartott fenn vér szerinti szüleiével is. A főiskolát hamar abbahagyta, hogy elektronikai karrierjét építse. A főiskolán elvégzett szépírási kurzus nélkül azonban a Macnek soha nem lettek volna változtatható betűképei vagy arányosan ritkított betűtípusai. 1976-ban Steve Wozniakkal és Ronald Wayne-nel közösen megalapította az Apple Computert. Sokan tartják a számítástechnika egyik úttörőjének, aki meglátta a lehetőséget a grafikus felhasználói felületben (GUI) és az egérben. Jobs irányítása alatt fejlesztette ki az Apple Computer a cég egyik fő termékét, az Apple Macintosh számítógépet. 1986-ban felvásárolta az animációs filmeket készítő Pixar Animation Studiost. 2005-ben ő tartotta az amerikai Stanford egyetem diplomaosztó ünnepségén a beszédet. 2011.10.05-én hunyt el.

Az idei év rovара a nagy szentjánosbogár

A Magyar Rovartani Társaság – internetes és hagyományos szavazatok alapján – a nagy szentjánosbogarat jelölte az idei év rovarának.

A választás különösen szerencsés, mert az UNESCO 2015-öt a fény nemzetközi évének nyilvánította. A szavazáson a nagy szentjánosbogár (*Lampyris noctiluca*) főként nyert a zöld lombzöcskével (*Tettigonia viridissima*) és a vándorpoloskával (*Nezara viridula*) szemben. Ha nappal szemléljük a szentjánosbogarat, feltűnőnek biztosan nem látjuk. A 10–12 milliméter hosszú hím testalkata olyan, mint a bogaraké általában: elülső szárnyai szárnyfedőkké alakultak, melyek befedik az egész potrohát és hártós szárnyait. A nagyobb, 15–25 milliméteres nőstény alig hasonlít rá:

sem szárnyfedői, sem hártós szárnyai nincsenek, ezért fedetlen, szelvényezett potrohával inkább lárvának látszik, mint kifejlett bogárnak.

Amikor azonban nyár elején leszáll az este, hamar szemünkbe ötlük a bogárfaj híres tulajdonsága: világít a sötétben. A nőstény a talajon ül, vagy felmászik az alacsony növényekre, és potrohát felgörbítve láttatni engedi a hasoldalán lévő világítószervét. A levegőben alacsonyan repülő hím ezt a zöldessárga fényforrást keresi. Fejének nagy részét két hatalmas, félgömb alakú szemeborítja, ezekkel akár 50 méterről is észreveszi a fűben világító apró lámpást. A hím is világít, de a fénye sokkal gyengébb, mint a nőstényé. Ha a hím és a nőstény egymásra találtak, párosodnak, majd a hím hamarosan

A nagy szentjánosbogár nősténye (felül) és hímje (alul) nagyon különbözik egymástól

elpusztul. A nőstény nemsokára lerakja 50–100 petéjét, melyek gyengén világítanak. Ezután az ő élete is befejeződik.

A rövid életű kifejlett szentjánosbogarak nem táplálkoznak. Egy-két évig fejlődő lárvájuk viszont falánk ragadozó: csigákra vadászik. A júniusi éjszakákon egyszerre felragyogó szentjánosbogarak sokasága feledhetetlen látvány. Megcsodálhatjuk például az Alcsúti Arborétumban, ahol több éve szerveznek szentjánosbogár-nézó estéket a nyár pontosan meghatározott napjain.

Merkli Ottó

(Magyar Természettudományi Múzeum, Magyar Rovartani Társaság)

Tudod-e?

- A patkány tüsszentése nem tartalmaz baktériumot.
- A garnélarák a szívét a fejében hordja.
- A Titanic katasztrófáját két kutya is túlélte.
- Egy disznó képes 110–115 decibel hangnyomással visítani. (Az emberi fájdalomküszöb 120 dB.)
- A méhek, a teknősök és a természetek teljesen süketek.
- A közhiedelemmel ellentétben az elefántok nem félnek az egerektől.
- Anatómiailag lehetetlen, hogy egy disznó felnézzen az égre.
- Becslések szerint több millió fát a világon mókusok ültettek, amelyek elásták a magokat, majd megfedkeztek róluk.
- A pingvinek majdnem 2 méter magasra képesek ugrani.

- Egy tehenet be lehet rúgatni, ha mával eteted.
- A jegesmedve fekete orrát messziről jól lehet látni, ám amikor vadászik, ezt a mancsával eltakarja.
- A macska nem érez édes ízt.

- A medúza akkor is csíp, ha nem él.
- A bagolynak egy gyertya fénye is elég, hogy kiszúrjon egy egeret a futballpályán.
- A macska hatszor jobban lát a sötétben, mint az ember.

Újra versenyben a tatai platán

Ötödik alkalommal szervezik meg az európai év fája kiválasztását. A döntős fákra 2015. február 1-jétől lehet szavazni. Az idén tizennégy ország vesz részt a versenyben, újonnan csatlakozott Anglia, Belgium, Észtország és Spanyolország is. Szerbia nem vesz részt a versenyezésben, Magyarországot a tatai platánfa képviseli, mely 2014-ben lett a magyarországi év fája verseny győztese. A fákra február 1-je és 28-a között a www.treeoftheyear.org oldalon lehet szavazni, az eredményre március 5-én derül fény. Az ünnepélyes díjátadó március 22-én a brüsszeli Európa Parlamentben lesz.

Az Európai Év Fája verseny célja, hogy megmutassa a fák kulturális és természeti értékét, és fölhívja a figyelmet megóvásukra. Más versenyeiktől eltérően itt nem a fák szépsége, mérete vagy kora fontos, hanem a történetük és kapcsolatuk az emberekkel. A versenybe ugyanis olyan fákat lehetett nevezni, melyek fontosak a körülöttük élő közösségeknek: találkozási pontot kínálnak, történetek kapcsolódnak hozzájuk. (ng.hu)

Jó kis kérdés?!

*** Miért melegít a bunda jobban, ha a szőrös felével befelé fordítva hordják?**

A ruházatban elsősorban az álló levegő szigetel, és a bunda bolyhjai befelé fordítva vastag levegőréteget biztosítanak a test felülete és a bundabőr között, ha viszont a bundát kifelé fordítjuk, a bolyhok közti levegő a légkör felé áramlás útján elszállítja a hőt.

*** Miért fagyhat el a kezünk, lábunk a nagy hidegben, ha szűk kesztyűt, illetve szűk cipőt viselünk?**

A kézre feszülő kesztyű és a kezünk között, illetve a szoros cipő és a lábfejük között nincs levegőréteg, míg a bővebb kesztyűben, cipőben van. A levegő jó hőszigetelő, ezért a kényelmes öltözék fokozottabban védi tagjainkat az erős lehűléstől, mint a szűk. A szoros kesztyű, cipő elszorítja bőrünkben a hajszálereket, ezáltal rontja a vérkeringést. A rossz vérellátottságú végtagok hajlamosabbak az elfagyásra.

Atchoum, az internetezők új kedvence

Atchoum, a hatalmas bundával büszkélkedő, 9 hónapos macska az internet új sztárja, a róla készült képek elárasztották a közösségi oldalakat. A cica túlzott szőrnövekedését a hypertrichosis nevű szindróma okozza. A hypertrichosis embereknél is előfordul. Két fajtáját különböztetjük meg. Létezik extrém szőrnövekedés, amely az egész testre kiterjed, míg más esetekben csak bizonyos testrészekre korlátozódik. A súlyos hypertrichosist vérfarkas szindrómának is hívják.

Atchoumnak nemcsak a tekintélyes bundája, hanem átható tekintete miatt is feltűnő jelenség. A nem mindennapi kinézetű macska Kanadában, Québecben él gazdájával. A cica gazdája, Nathalie elmondása szerint kedvence a szigorú tekintete ellenére egy nagyon játékos és kedves természetű macska. A híressé vált házi kedvencnek már csaknem tízezer rajongója van a Facebookon.

Így alszanak a bálnák

Kieran Bown kutató és csapata a Karib-tengeren lett figyelmes egy lebegő bálnára. Megijedtek, mert azt hitték, az állat már nem él, ám amikor közelebb értek hozzá, rájöttek, hogy csupán alszik. Le is filmetkék az alvó hosszúsárnyú bálnát és azt a pillanatot is, amikor felébred a szunyókálásból. A hosszúsárnyú bálnának különleges alakú teste van, feltűnően hosszú mellúszókkal; innen ered a magyar neve is. Fején bőrdudorok és bütykök találhatók. Ez a bálnafaj a többi bálnához képest elég gyakran ki-kiugrik a vízből. A hímek hangja bonyolult „énekekből” áll, melyek 6–35 percig tar-

Új denevérfajt azonosítottak

Akizárólag Bolíviában fellelhető aranydenevért külsőre leginkább jellegzetes aransárga színű rövid és gyapjas bundája különbözteti meg a többi denevérfajtól. Az állat kisebb rovarokkal táplálkozik, nappal üreges fatörzsekben, szalmatetők alatt és lyukakban rejtőzik.

A most külön fajként elismert aranydenevért, amelynek latin neve (*Myotis midastactus*) az érintésével mindent arannyá változtató görög mondabeli Midász királyra utal, korábban egy másik, Dél-Amerikában fellelhető denevérfaj, a *Myotis simus* példányai közé sorolták. Egy új kutatás szerint, amely brazil és amerikai múzeumok gyűjteményében őrzött 27 példány vizsgálatán és osztályozásán alapult, az aranydenevér önálló denevérfajt alkot.

A faj teljes leírását Ricardo Moratelli, a brazil Oswaldo Cruz Alapítvány tudósa és Don Wilson, a washingtoni Smithsonian Intézet kutatója végezte el a *Journal of Mammalogy*-ban megjelent tanulmányukban. Moratelli a BBC-nek elmondta, hogy két hónapon keresztül sikertelenül próbált élő aranydenevér példányra bukkanni Bolíviában. Ennek ellenére nincsenek kétségei afelől, hogy a múzeumi példányok vizsgálata elegendő új fajok tudományos leírásához.

A kutató hangsúlyozta az ilyen jellegű tudományos munka fontosságát: „Magabiztosan mondhatom, hogy számos faj vár a múzeumok gyűjteményeiben elismerésre és formális leírásra. Az új fajok felfedezése a kutatás legérdekesebb része, és néhány esetben az új fajok leírása lehet az első lépés más fajok megőrzésében” – tette hozzá Moratelli, aki az aranydenevérral együtt eddig öt új denevérfajt fedezett fel.

tanak, alkalmanként egyéb hangokat is kiadnak, amelyek akár 30 kilométeres távolságra is elhallatszanak.

Ritka pillanatokat örökített meg a Discovery Channel is: alvó ámb-rásceteket sikerült lefilmezniük. A felvételek különlegessége, hogy ezek az állatok csak rövid ideig, 12 percig alszanak, ezért rendkívül ritkán lehet őket így megfigyelni.

A nagy ámb-ráscet a világ összes óceánjában megtalálható. Az állat 20,5 méterével a legnagyobb a fogáscetek között. A hím testtömege átlagosan 41 tonna (maximum 57 tonna), a nőstényé átlagosan 14 tonna. Hatalmas, majdnem derékszögben metszett fejéről ismerhető fel, amely egészen rendkívüli külsőt kölcsönöz neki. Kétségkor 2–5 méteres párafelhőt lövell oldalra és előre, erről akkor is egyértelműen meghatározható, ha maga az állat nem is emelkedik ki eléggé a vízből. Tápláléka fejlábúakból és halakból áll. A vonuló nagy ámb-ráscetek 5–17 km/h sebességgel úsznak, de meneküléskor akár 20 km/h fölé is gyorsulhatnak. Akár 80 évig is élhetnek.

RÜGYFAKADÁS

Üzenet a jövő emberének

Én Kéri Sándor Botond vagyok, tízéves. Szerintem ebben a században nagy változások történtek.

Nagyon sok ember napjainkban a számítógép monitorját és a tévét nézi. Nekem nem tetszik ez az elektronikus világ. Így nem tudunk ismerősöket szerezni, szereteteinkkel nem találkozunk, és így magányosak is lehetünk. Ezért az ember nem szokott kirándulni, nézelődni, múzeumba járni. Ebből kifolyólag kevesebbet tud meg a világ eseményeiről, azaz sok dologból marad ki. Ha sokat játszunk, számítógépen, táblagépen, telefonon, annyira bele tudjuk élni magunkat, hogy elzáródunk a reális világtól. Manapság mindenkinek érintőképernyős okostelefonja van, azon azt lehet csinálni, amit akarunk, és ez így szintén nem helyes. Így szókincsünk is elveszhet, nem fogunk tudni kifejezően beszélni. Ha nagyon sokáig nézzük a monitort, szemüvegesek is lehetünk. Ebben a században sajnos sok ember ülőmunkát végez, és emiatt az is történhet, hogy elferdül a gerincünk, ha sokat ülünk, és nem mozgunk. Emellett a testtömegünk is megnőhet, így kövérek leszünk. Nagyon sok ember nem vigyáz a természetre. A gyárak füstjükkal szennyezik a környezetet. Az autók a kipufogójuk által csinálnak bajt. Sok ember a természetet úgy szennyezi, hogy megy az utcán, és eldobja a szemetet, amit aztán a szél továbbvisz. Ha az erdőben kirándul egy ember, és eldob egy cigarettacsikket, attól az erdő felgyulladhat. Ez nagy baj. Ha nincs fa, nincs levél, ha nincs levél, nincs oxigén, ha nincs oxigén, akkor nincs élet. Ebből arra következtethetünk, hogy a világon főleg Kínában, Japánban, tehát a nagyobb városokban alig van fa, azért, mert kivágják őket. A biciklizés nagyon egészséges dolog és nem is szennyezi a levegőt. Ha gyalog megyünk, picit fárasztó, de egészséges.

Szerintem, ez az elektronikai világ nem jó. Azt szeretném, hogy ezt a jövő emberei ne így csinálják, ne szennyezzék a természetet, és ne legyenek olyan nagy elektronikakedvelők.

Kéri Sándor Botond, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Az én családom

Van nekem egy családom. Mi a falu szélén, egy tanyán lakunk. Nagy, tágas udvarunk van, amelyben van sok-sok jószág. Malacok, tehének és bikák vannak nálunk a legnagyobb számban. Mi állattenyésztéssel foglalkozunk. Reggel öttől nyolcig tart az etetés. Apukám a nehezebb munkákat végzi, például a fejést, a bikák etetését. Anyukám meg a könnyebb dolgokat, eteti a malacokat. Azért mi sem maradunk le semmiről a testvéremmel. A nővérem és a bátyám szokta behordani a szárat, a szalmát, a herét, én meg anyunak szoktam segíteni. Mi, gyerekek korán reggel nem megyünk dolgozni, mert iskolába kell mennünk. Kedvenc óráim a harmonika, torna, zene, biológia, informatika, műszaki és magyarórák. Az osztályunkat tartják a legrosszabbnak, igaz egy órán sem tudunk csöndben lenni. Amikor rossz jegyet kapok, akkor nem szabad kimennem etetni, hanem tanulnom kell. Szoktunk a családdal néha napján römizni, amikor apa és anya nem fáradtak. A kártyapartit, mindig apám nyeri meg. Én még a család ellen sosem nyertem. A testvéreim szoktak segíteni matekból, ha megkérem őket. Legtöbbször a nővérem csinál néhány példát. A családommal nagyon szeretünk kirándulni. A legutóbb fürdeni voltunk. Mi, hárman a testvéreimmel mindig csúszdázunk, a szüleim meg jacuzziban ültek. Mi is szoktunk a testvéreimmel jacuzziba fürödni, amikor már nagyon kifáradtunk a sok csúszdázásban. Mi ott nagyon jól kipihenjük magunkat a sok fáradalom után. Amikor nyári szünidő van, mindig jönnek hozzánk a rokonok vendégségbe. Néha mi is el szoktunk menni hozzájuk. A nyári szünetben én sosem szeretem a fűnyírást meg a leveleket gereblyézni. Igaz, nemcsak én utálom ezeket a dolgokat, hanem más is.

Nekem van a világon a legjobb családom, és nagyon, nagyon, de nagyon szeretem őket. Sosem szeretném őket elveszíteni.

Fekecs Valika, 5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

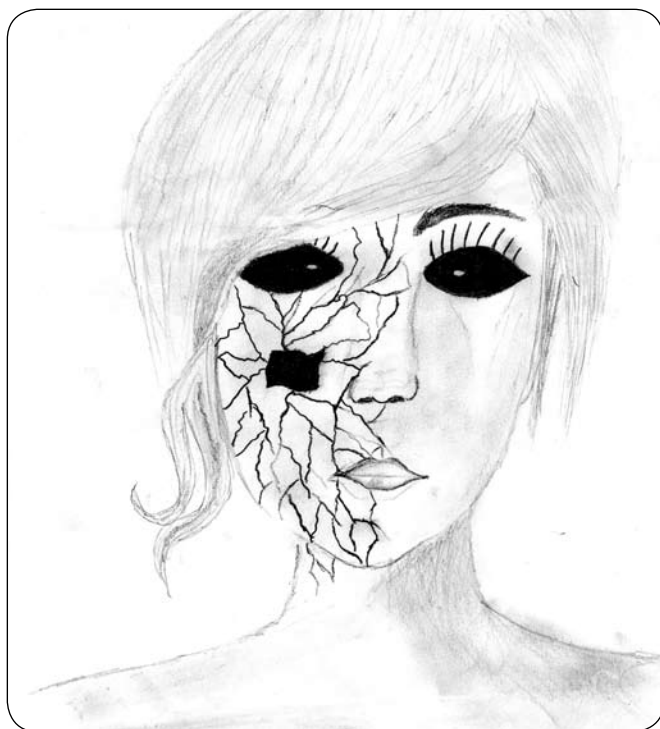
Horgászélményem

Egy szép, napsütéses reggelen öt órakor keltem, mert előző nap megbeszéltem a testvéremmel, hogy elmegyünk horgászni a Dunára.

A testvérem szólt, hogy jól öltöztek fel, mert ilyenkor, reggel hideg szokott lenni. Egy meleg kabátot, hosszú nadrágot és az egyik melegebb cipőmet húztam fel. Tizenöt perc alatt elkészültem, addig testvérem már rég várt a kocsiban, hogy indulhassunk. Anyukám gyorsan becsomagolta a szendvicseket és az innivalót. Amikor beültem az autóba, az első kérdésem az volt, hogy mikor jövünk haza, mert nem nagyon akartam igazából menni. Erre a testvérem csak annyit válaszolt, hogy későn este. Csodálkoztam, mert nem gondoltam, hogy ilyen sokáig ott leszünk. Amikor odaértünk, és megláttam azokat a hosszú levelű fákat, úgy néztek ki, mintha sóhajtoztak volna, pedig csak a szél fújt. Felszereltük a székeket, és utána a testvérem elmagyarázta, hogy kell a horgászbotot összeszerelni. Először ő hajította be a pecabotot, utána én is egy kis segítséggel. Sokáig vártunk, és egyszer csak a testvérem botja mozogni kezdett. Azt mondta, hogy az ő segítségével, együtt kihúzzuk. Lassan kihúztuk, és beraktuk a hálóba. Az első fogásunk egy kis halacska volt. Nem csodálkoztam, mert hát a Dunában nincsenek tömegesen nagy halak. Amíg testvérem elment vizet tölteni a vödörbe, magam maradtam. Nézelődtem, és egyszer csak éreztem, hogy megrándult a bot, de nem voltam benne biztos, hogy hal rángatta. Elkezdtem húzni, és éreztem, hogy nagyon nehéz. Gondoltam, hogy ez nagy hal lehet. Sikerült kihúzni, és meglepődtem. Egy ponty volt. Nagyon megörültem. Gyorsan elővettem a hálót, és becsúsztattam a halat. Megijedtem, amikor nagyokat ugrált. Épp ekkor jött vissza testvérem, és csodálkozva nézett rám. Megfogta a halat, és berakta a vödörbe. Nevetett egy nagyot, és gratulált. Ekkor már öt óra volt, és elővettük a szendvicseket. Amikor ettünk, összepakoltunk, és lassan elindultunk az autó felé. Hazafelé elmeséltem neki, milyen nehéz volt kihúzni a halat, de nagyon örültem annak, hogy sikerült.

Anyukám érdeklődve hallgatta az élményeinket. Most alig várom, hogy még egyszer elmenjünk, és még sikeresebb legyen a horgászat.

Bece Lúcia, 7. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Hernyák Yvett, 7. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

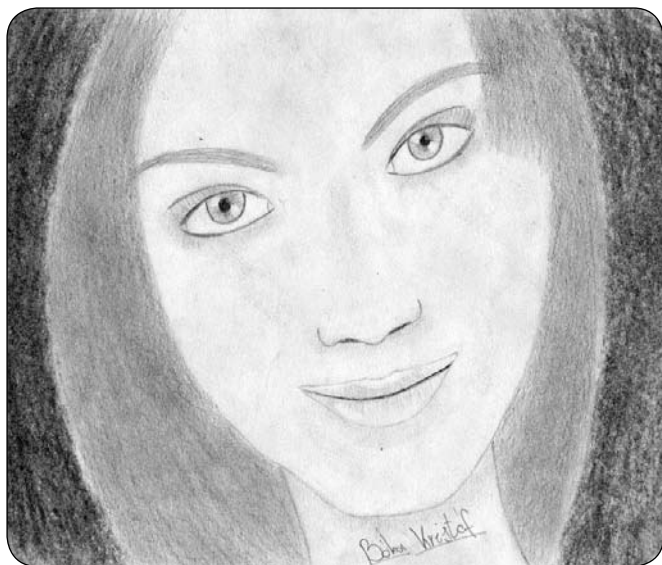
Santiagoóval küzdöttem a tengeren

Santiago már nagyon idős halász volt. Segítségére volt szüksége, nem sok mindent bírt egyedül.

Emlékszem, amikor Santiago 85 napig üres kézzel és hálóval jött haza. Már nagyon régóta nem fogott semmit, de mégis mindennap kiment a tengerre. Nagyon megsajnáltam az öregot, ezért adtam neki egy új csónakot, hátha azzal több szerencséje lesz. Santiagoónak nem volt senkije, a felesége már régen meghalt. Gondoskodnom kellett róla. Amikor megkérdeztem tőle, hogy van-e mit ennie, mindig azt állította, hogy van, de én akkor is tudtam, hogy ez nem igaz. Amikor már 85 nap elmúlt, és üres kézzel jöttünk haza, apukám nem engedte, hogy kimenjek halászni Santiagoóval. Gyerek voltam, szót kellett fogadnom. Elszomorított, hogy nem mehetek ki vele halászni a tengerre. Ám mielőtt még elment, vittem neki szardíniát. Az este elmentem hozzá, vacsoráztunk, utána pedig megnéztük a baseball eredményeket. Reggel korán felkeltem, hogy segíthessek a halásznak összecsomagolni, és elbúcsúztam tőle. Santiago szardíniát vitt magával, hogy legyen mit ennie akkor is, ha nem fog semmit. Amikor az öreg kiért a tengerre, be is dobta rögtön a pecabotot a vízbe. Már egy egész nap elmúlt, és még mindig nem fogott semmit. Santiago egész éjjel nem aludt, várta, hogy ráakadjon a hal a horogra. Egy kis madárka repült a csónakjára, az öreg megörült neki, mert volt kihez beszélnie. Amióta a fiú nincs vele, hangosan beszélt magában. Egyszer csak arra lett figyelmes, hogy egy nagyot rezzent a pecabot, a halász gyorsan felugrott, és nagy erővel fogta a pecabotot. Beesteledett, és még mindig nem sikerült kihúznia a halat. Amikor már Santiago úgy gondolta, hogy ideje lenne kihúzni, jó erősen megfogta a botot, és sikerült. Nem volt könnyű kihúznia, hiszen egy delfin volt. Az öreg rákötötte a delfint a csónakra, így a delfin húzta a csónakot. Santiago már éhezni kezdett. A szardíniái már elromlottak, ezért felvágta a delfin hasát, és ezt ette. A delfin hasában nem volt más, mint két repülőhal. Santiago ezeket nyersen megette, nagyon szerette őket. Santiago már elfáradt, ezért a csónak oldalának támaszkodott, és elaludt. A halász sosem álmodott rosszakat. Most például azt álmodta, hogy a tengerparton sétál mezítláb, és delfinek ugrálnak ki a vízből. Elhíhet, hogy nagyon hiányoztam neki. Mindig azt hajtogatta, hogy „Bárcsak itt lenne velem a fiú!” Nagyon szerettem, mert gondoskodtam róla, és persze én is szerettem őt, hiszen ő volt az, aki mindenre megtanított, főleg a halászatra.

Remélem, hogy ez így is fog maradni még sokáig.

Stanojević Dajana, 8. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Boka Kristóf, 7. osztály, Szaján

RÜGYFAKADÁS

„Azt iszem, hogy szeretlek”

Ágyamban fekszem,
A sok lecke mellett,
Telefonom rezzen,
Szívem megrebben.

„Hahó, kislány!
Szemed, mint a villám,
Rabul ejtettél biz' ám,
Miattad megy le a tarifám.”

Egész nap csak kereslek,
Mosolyod el nem felejem.
Folyton csak rád meredtem,
Azt hiszem, hogy szeretlek.

Bocsi, hogy ennyi sms-t »dobok«,
De szerelemtől túlfűtött vagyok.
Most sorolhatnék számtalan okot,
Hogy szívem miért irántad dobog.”

Fejem elkapom,
Mobilom elcsapom,
Az érzés felkarol,
S az üzenetet tovább olvasom.

„Nem tudom, mi vett erőt rajtam,
Hogy üzenetekkel zaklatlak,
Bocsi, ha untatlak,
Elhívlak egy kalandra.

Holnap este 7-kor »tali«,
Megezzünk egy jó nagy fagyit,
Úgy is most van nyári »szabi«,
Nyugi, másnap semmi »suli«.

Ha majd járunk,
Ázunk, fázunk,
Örökké csak barkóbázunk,
Nem bánod meg álompárom.

Érted adnám a fél karom,
A Monster-es sapkámat is elkaphatod.
Egyáltalán nem vagyok konok,
Mint ahogy te gondolod.

Bocsi »léptem«,
Anyám jött értem.
Ettől az üzenettől nagyon félttem,
Remélem ezt megérted.”

„Kata, ébredj!”
Hallom a hangot, mi ébreszt.
„A suliból elkésel.”
Az édes álomnak így lett vége.

**Dudás Kata, 7. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

RÜGYFAKADÁS

Rögös út

Szombaton délután elindultam a helyi kovácshoz, hogy interjút készítssek vele. Hosszabb csengetés után rájöttem, hogy nincs otthon, és meglátogattam szomszédját, Jancsi bácsit. Tudtom szerint ő egy nyugalmazott történelem-földrajz tanár, és eldöntöttem, hogy vele csináljak interjút. Mielőtt kaput nyitottam volna, bekapcsoltam mobilomon a hangrögzítőt, és felkészültem a beszélgetésre.

Udvariasan fogadott, és mikor beléptem a nappaliba, láttam, hogy a Viasat historyt nézi.

Megkérdeztem tőle, honnan ez a nagy érdeklődés a történelem iránt?

– Kiskoromban sokat költöztünk, szüleim 1929-ben a gazdasági válság idején költöztek Közép-Bánátba. Kaptak földet a Duna mentén, és állattenyésztéssel foglalkoztak. Ekkor már érdekelt a domborzat, a folyók, rétek, erdők, legelők. Édesapám Kovinban dolgozott, én pedig ott fejeztem az általános iskolát. Visszahúzódom voltam, kerültem a rossz társaságot, és arról álmodoztam, hogy beutazom az egész világot. Mindig a földrajzi atlaszt bámultam, és érdekelt a történelem is. Ezután Becsére költöztünk.

– Hogyan alakult tovább a karrierje?

– Szabadkán elkezdtem a vasutas középiskolát, ami nemigen vonzott. Időközben bezárt az a szakcsoport. Majd Dalmáciába utaztam, ahol két év katonai iskolát fejeztem. Mivel utazni és mindent látni akartam, Zágrábban beírtakoztam zeneiskolába. Sajnos a katonaiskola alatt a rengeteg ágyútól megsérült a hallásom, orvoshoz fordultam, de nem tudott rajtam segíteni. Ekkor rádöbentem, hogy soha nem fogok tudni kiváló operaénekes lenni.

– Ekkor mit tett? Beállt vissza katonának?

– Nem, semmiféleképpen sem, az nem volt nekem való. Belgrádba mentem, ahol hidrológiára szerettem volna beiratkozni. Mivel hitegettek, úgy éreztem, hogy csak játszának velem.

– Mi történt ezután? – kérdeztem, egyre jobban belemélyedve a beszélgetésbe.

– Újvidéken befejeztem a történelem-földrajz szakot.

– Volt-e tantárgy, amit nem szeretett?

– Igen, a szociológia volt számomra nagyon unalmas.

– Tényleg sokoldalú ember – jegyeztem meg. Mi volt a következő lépése?

– Visszajöttem Becsére a szüleimhez, és itt kezdtem el a gimnáziumban tanítani, de ez rövid életű volt. Visszamentem Újvidékre, ahol általános iskolában és gimnáziumban dolgoztam. Egy napon elkezdtem az előadást, az egyik tanulómmal késéssel érkezett az órára, felment a padra, végigtaposta a többi diák tanszereit, levette a cipőjét, hozzám akarta vágni, de elvétette, így a cipő a táblához repült, kifordítva azt az ütéssel. Ekkor annyira felidegesedtem, hogy felmondtam a tanári hivatásomat.

Szavát megszakítva, megkérdeztem tőle, hogy szigorú volt-e?

– Nem, csak már nem bírtam a fegyelmetlenséget.

Arról érdeklődtem tőle, hogy akkor verték-e a diákokat?

– Már akkor sem volt szabad, de tény, hogy akkor fegyelmetlenek voltak, mint ma.

– Mi történt ezután? – kérdeztem.

– Ismét Zágrába utaztam, ahol harmadfokú munkaszervezési egyetemet végeztem. Majd külföldön titkárként dolgoztam egy iskolában, és onnan vonultam nyugdíjba.

– Nagyon izgalmas életútja volt, Jancsi bácsi – mondtam neki, mert valóban kevés embernek adatik ilyen sors.

– Elégedett vagyok az életemmel, és még sokáig szeretném élvezni.

Turai Adela, 7. osztály, Zdravko Glozanski iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Munkáitok által ezen a héten is a képzelet világába röpülünk, ami valljuk be, sokkal fájdalommentesebb, mint a valóság. Itt sok nehézséggel kell megküzdeni. Emiatt persze nem kell búskomorságba esni. Sőt! Nagyon jó példával szolgáltok, hogyan kell felvenni a küzdelmet a mindennapok hordalékával. Remélem a sorok között ti is megtaláljátok azt az erőt, bizakodást, amit én!

A héten a **csantavéri Hunyadi János** iskolából több küldemény is érkezett. A hatodikosok közül néhányan e-mailban küldték be válaszukat nyelvi reményjüketekre, a többiek fogalmazással és verssel jelentkeztek: **Szabó Nikoletta, Veréb Vivien, Pesti Emese (5. osztály), Pesti Ákos, Huszár Teodor, Mecserik Dávid, Budemac Karolina, Angyal Emese, Veréb Alex, Fekete Sarolta, Surányi Malvin, Huszta Dániel, Kozma Valentina, Tót Réka, Bojtos Szabaszián, Horvát Kriszta, Zsoldos Krisztián, Szabó Ákos, Petric Dávid, Horvát Kilián, Sáfrány Erik, Sebők József, Kovačević Sanja, Pálity Harisz, Hévízi Regina, Krekus Krisztián, Surányi Malvin, Kozma Valentina, Ilyés Máté, Fekete Sarolta, Mecserik Dávid, Berényi Péter (6. osztály), Obrád Antónia, Király Enikő, Budemac Péter, Ludmány Vivien, Nagy Bálint (7. osztály), Szabó Lóránt, Fodor Boglárka (8. osztály).**

A **topolyai Csáki Lajos** iskolából **Fárbás Petra (8. osztály)** küldött egy szeretet-napi, alkalmi verset.

Az óbcesei Sever Đurkić iskolából **Komáromi Anna Réka, Kovács Lídia, Odri Lúcia (5. osztály), Hasznosi Tóth Karolina, Beretka Karina (6. osztály), Pejčić Martin, Živkov-Andričin Klementina (7. osztály)** alkotása érkezett.

Köszönjük fáradozásotokat és továbbra is várjuk a munkákat!

Nagy Magdolna

Rossz fát tettem a tűzre

Nemrég Szlovákiában voltunk az úszókkal. Nagyon szép volt. Anna és én egy nagy szobát kaptunk, Zsanett külön volt, de ott aludt nálunk. Ebédelni mentünk volna, de elkéstünk, és ezért leszidtak bennünket. Mikor edzettünk, kifáradtunk, és visszamentünk vacsorázni. Mindannyiunkat megdorgáltak. Az edző már többször is figyelmeztetett minket: „Nehogy megint valamiről lekéssetek, mert itt hagyunk titeket!” Ez sajnos meg is történt. Fél kettőre lent kellett volna lenni. Mi Annával elkészültünk. Zsanett nagyon pakolászott még. Anna óráját néztük, kiderült, késik 10 percet. Nem volt ott senki, és nagyon megijedtünk. A másik edzőnek a szekrénye nyitva volt, és azt hittük, nincsenek itt. Találkoztunk az egyik edzőnkkel.

– Ti mért nem voltatok ott, mennyit késtetek? – mondta mérgesen. Nem válaszoltunk.

– Azt akarjátok, hogy felhívjam a szüleiteket?! Mert fel fogom! – mondta.

– Nem – feleltük szomorúan.

– Szégyeljétek magatokat! – felelte.

Gyorsan a csarnokba mentünk, és ott is leteremtettek minket. Mikor leúsztuk a versenyt, a hotelba mentünk. Úgy éreztük nem annyira mérgesek már ránk. Tíz órakor hazamentünk.

Hát szerintem megérdemeltük a szidást. Remélem, több ilyen nem lesz. Azért jól múlt az út, és szép volt minden.

Apró Fruzsina Katalin, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Két papagájt láttam

Két papagájt láttam,
Majd' leesett az állam.
Ahogy ott néztem, és álltam,
Az osztállyal együtt vártam.

Pirosnak és kéknek találtam,
Örömben gyönyörűnek láttam.
Álltam és sokáig vártam,
A papagájok elröpültek párban.
Felvirágozott az iskolánk fája,
A két papagájt újra láttam.
Visszaröppentek a fára párban,
Így lett újra öröm az osztályban.

Pásztor Teodóra Viktória, 4. osztály, Nikola Đurkovic iskola, Bácsfeketehegy

Pocok Palkó palotája

Nándi és Annuska, a két nyúlgyerek izgatottan tértek vissza a napi sétájukból.

– Anyu, képzeld, az emberek a falu szélén akkora házat építenek, mint egy hegy!

– Anyu, nekünk miért olyan szerény a kuckónk? Csak az veszi észre, hogy itt van, aki már teljesen ide is ért.

– Az a jó! Így legalább nem vesz észre a róka meg a karvaly már messziről – felelte Nusi néne, a tapasztalt üregi nyúl anyuka.

– De így nem is tud rólunk senki! Milyen büszke is lennék, ha egyszer olyan nagy házam lenne, mint az embernek! – mondta Nándi.

Nusi néne ránézett két izgatott gyerekére, elővette kötését, leült a ház elé, és szokásához híven belefogott egy mesébe.

– Hallottatok-e már Pocok Palkó palotájáról?

A két nyúlgyerek kíváncsian ingatta a fejét.

– Pocok Palkó az erdőben lakott, egy kis üregben. Igazi otthonos kis kuckó volt. Egyszer, amikor a szokásosnál messzebb elbarangolt, látott egy hatalmas épületet. Az ablakai úgy csillogtak a napfényben, mint a tó vize, a fala sárga volt, mint az érett búzátábla.

„Bárcsak nekem is ilyen palotám lehetne!” – sóhajtott.

„Tőled függ!” – búgta a fülébe egy hang. Körülnézett, hát egy bagoly csücsült fölötté a fán.

„Hogy mondtad?” – kérdezett rá újból.

„Neked is lehet ilyen házad” – mondta a bagoly. – „Persze, kisebb, egy ekkorában folyton eltévednél.”

„De hát hogy juthatnék hozzá?” – kérdezte a pocok. – „Nincs nekem pénzem, hogy megépíthessem!”

„Ne búsulj, én majd gondoskodom mindenről. A te dolgod csak az lesz, hogy beleköltözz az összes pereputtyoddal együtt! Nézd, milyen szép az én odúm is!” – tette hozzá, és mutatott egy képet egy gyönyörűen berendezett szobáról, hol kényelmesen olvasgatott.

Hamarosan elkészült a pocokpalota. Akkora ajtaja volt, hogy még egy őzike is befért volna, és akkora termei, hogy a nyulak eljárhatták volna benne a palotást. Gyönyörű napsárga volt az épület, és estére gyertyák világítottak az ablakában, fényesebben, mint száz szentjánosbogár.

A pocokfamilia hamarosan el is foglalta új otthonát. Kezdetben nagyon örültek, táncot roptak a szalonban, folyatták a vizet a fürdőszobában, kipróbálták a nagy, puha ágyat a hálószobában, és meggyújtották az összes gyertyát, hadd ragyogjon az épület.

Hamarosan kopogást hallottak az ajtón. Mackó Menyhért volt, az erdő megbízott gondnoka.

„Nem kéne úgy égetni a gyertyákat, kérem alássan, mert tűzrendészeti szempontból nem biztonságos” – mondta.

„Mi az, hogy tűzrendészeti szempontból nem biztonságos?” – kérdezte az egyik kispocok.

„Hogy lángra kaphat tőle az avar, és leéghet az egész erdő” – fejtette ki Menyhért bátyó ezúttal már sokkal érthetőbben, aztán hozzátette: „Az erdőkép szempontjából sem előnyös az épület, túlságosan nagy és kirívó.”

„Ugyan, kedves Mackó úr, ez a ház csak megszépíti az erdőt, legalább végre valami feldobja a környéket. A gyertyák miatt pedig ne aggódjon, tudunk vigyázni!”

„Azért jó lenne óvatosabbnak lenni! Gondolják meg, amit mondtam!” – dörmögte Menyhért, aztán eloldalgott.

Alig ment el a medve, újabb alak jelent meg az ajtóban. Vakond Vili volt, láthatóan teljesen átázva.

„Kérem, lehetne, hogy ne folyassák úgy a vizet? Majd megfulladnak a kicsinyeim!”

Pocok Palkó meghökkent egy pillanatra, de aztán azt mondta: „Költözzenek arrébb! Egy lyukat arrébb fúrni sokkal kisebb dolog, mint arrébb rakni egy ilyen házat! Nagy az erdő, máshol is elférnek!”

Ennek hipp-hopp híre is ment, és este, amikor egy kis ugrádozás után hazajöttek a pocokgyerekek, azt panaszolták az apjuknak: „Az

mondták a gyerekek, hogy összeférhetetlenek vagyunk, és csak a magunk kényelme érdekel. Már nem is akarnak játszani velünk!”

„Ugyan, ne foglalkoztatok velük, csak irigykednek! Játsszatok egymással!” – felelte az apjuk.

Ahogy eltelt a vacsoraidő és a kis pocokok lefeküdtek, sehogy sem találták a helyüket a nagy hálószobában, a puha ágyban. „Megfájdult a hátam!” „Hiányzik a moha illata!” „Félek ebben a nagy hálószobában!” „Sokkal jobb volt összebújni a kis odúnkban!” – panaszták.

Már késő este volt, amikor kopogás hallatszott az ajtón. A bagoly volt.

„Látja kedves Pocok úr, mennyivel kényelmesebb egy ekkora házban lakni? Remélem, meghív engem családotul egyszer egy vacsorára!”

„Szerinted mit eszik a bagoly vacsorára?” – kérdezte pocokné a férjét.

„Nem tudom, de mindjárt megnézem” – felelte a pocok, és már nyitotta is a lexikont.

„Egeret, pocokot...” – kezdte el sorolni Pocok úr, és meg is hűlt ereiben a vér.

„Hát, ha minket kíván vacsorára a bagoly, akkor itt gond nélkül megfoghat, nincs hová elbújunk!” – mondta a pocokanyuka.

„Ráadásul olyan feltűnő a házunk, hogy idetalál az egész rokonsága, és akkora az ajtaja, hogy a legnagyobb fülesbagoly is gond nélkül befér! Azt hiszem, jobb lesz, ha nem várjuk meg ezt a vacsorát!”

Másnap reggel a pocokcsalád felpakolt, és visszaköltözött a régi üregébe. A gyerekek egyből el is mentek játszani a többi állattával, az apjuk pedig elégedetten kiült a ház elé, és gyönyörködött a tavaszi erdőben.

A két kisnyúl fellélegzett a mese végére. Annuska odabújt az anyukájához, és a fülébe súgta: „Anyu, én szeretem ám az otthonunkat! Olyan jó földillata van, de az a legjobb, hogy nem találja meg a vadász!”

Nusi néne megsimogatta porontyai fejét, mindhárman bevonultak az üregükbe, és a legnagyobb biztonsággal álomra hajtották fejüket.

Mikola Klára

Kötter Tamás

Dögkeselyűk

Fejezetek egy multi életéből
(Részlet)

A küzdelem földje

Péntek délelőtt van. Az irodámban ülök, az asztalomnál. Elöttem annak az ügynek az aktája, amelyet tegnap vagy tegnapelőtt, vagy kedden, vagy hétfőn, vagy a múlt héten adott ide a főnököm, hogy nézzem át. Az aktával ma még nem foglalkoztam, és lehet, hogy tegnap sem. Helyette reggel óta híreket olvasok az interneten, e-mailben vicceket küldök a kollégáimnak a szomszéd szobába, képeket töltök fel a Facebook-oldalamra, mások Facebook-oldalára feltett fotókat meg jópofa képeket lájkolok. Megnézek egy videót, amit a cég egyik ügyfele küldött. Egy részeg férfi biciklizni akar, de állandóan elesik és a földön fekvé értelmetlen szavakat motyog. Miután háromszor egymás után megnézem, továbbküldöm a kollégáimnak és néhány ismerősömnök, más cégek más irodáiba. Beleolvasok az egyik jogi szaklapba, de gyorsan rájövök, hogy a cikkek egyáltalán nem érdekelnek. A konyhában kávézom és beszélgetek a titkárnókkal. Visszamegy az irodámba, átnézem a fiókjaimat. Megpróbálok rendet rakni bennük. Tíz perc után megunom, abbahagyom.

Előveszek egy papírlapot, mert jegyzeteket akarok készíteni az ügyről, amelynek aktája továbbra is érintetlenül hever az asztalomon. Jegyzetek helyett firkálok: három koponya, egy akasztófa akasztott emberrel, torony zászlóval, meghatározatlan geometriai formák. Saját tervezésű címer, benne kereszt, bástya és kardot tartó kéz. Haditerv nyilakkal és egy amőbaformával; ráírom, hogy Bagdad. Tüzelő tank; vele szemben égő tank. Nagyméretű női mell, szív alakú tetoválással. Egy pajzs, rajta kereszt. Vikingsisak szarvval. Tüzelő ágyú. Robotrepülőgép. Két sor egy rapszám szövegéből. Az aláírásom mintái. Edzésterv nyárra.

Éppen egy keresztet rajzolok, amikor halom, hogy a folyosón valaki a nevemet mondja. Azt hiszem, a főnököm az. Felismerem még egy másik kollégám és az egyik titkárnő hangját, de hiába fülelek, sőt megyek oda az ajtóhoz, és tapasztom rá a fületem, olyan hal-kan beszélnek, hogy egy szót sem értek abból, amit mondanak. Ettől függetlenül egyre erősebb a gyanú bennem, hogy arról a környezetvédelmi perről beszélnek, amelynek az aktája ott fekszik az asztalomon. Lehet, hogy valami teljesen lényegtelen apróságról van szó, de az is lehet, hogy fontos. Bár erre egyelőre semmi kézzelfogható okom sincs, elfog az idegesség.

Visszaülök az asztalomhoz, magam elé húzok néhány iratot, és találomra kinyitok őket, majd rövid tépelődés után, miközben további aktákat veszek elő és nyitok ki, elhatározom, ha a főnököm bejön, a következőket mondom neki: Az ügyfél minden üzenetére válaszoltam, és napi rendszerességgel elküldtem neki a riportokat is. Részletes összefoglalókat készítettem a tárgyalásokról, megbeszélésekről, és szövegjavaslatokat is írtam a perben beadandó előkészítő irathoz, amin az egész csoportunk dolgozik.

Gyorsan átgondolom, hogy mit is tudok a perről. Az ügyfelünk, egy nemzetközi élelmiszer áruházlánc, az egyik külvárosi lakótelep mellett egy új, korszerű áruházat akar nyitni, hogy a környékbeliek gyorsan és olcsón jussanak a termékeikhez, ami szerintem jó dolog. Ez egy. A *Zöld Hullám Környezetvédelmi Egyesület*, amit az irodámban magunk között csak *zöld hulláknak* hívunk, ezt meg akarja akadályozni. A környezetvédők szerint az építendő áruház és parkoló helyén védett láp terül el, gazdag élővilággal, amit az építkezés elpusztítana, ezért pert indítottak az ügyfelünk ellen, ami meg nem jó dolog. Ez kettő. Az ügyfelünk képviselőt órádjában látjuk el, így minél tovább tart az eljárás, annál többbe tudunk számlázni neki, ami azt is jelenti, hogy ennyivel nő az év végi bónuszunk. Ez három. Az irodánk a perben azt a határozott álláspontot képviseli, hogy az állítólagos láp valójában egy hatalmas gödör, amit egy, a közelben lévő, rég bezárt konzervgyár illegálisan idevezetett szennyvize hosszú évek alatt mocsarasított el. Ez négy. Mindenfé-

le szakértői vélemények készültek az ügyben. Ez öt. Nagyjából idáig jutok, amikor elakadok, mert egyelőre sem a környezetvédők beadványát, se a szakértői véleményeket nem olvastam el, bár emlékeim szerint az ügyön dolgozó kollégáimmal az elmúlt napokban sűrű levelezést folytattam a perről.

Átnéztem a kimenő üzeneteimet. A legnagyobb megdöbbenésemre az elmúlt négy napban kizárólag az alábbi tartalmú üzeneteket küldtem a kollégáknak: pornóoldalak linkjeit, vicceket, néhány elmosódó fényképet, amit a mobilommal készítettem csütörtök, péntek vagy szombat este, valamelyik klubban.

Nem találtam viszont azokat a riportokat, részletes összefoglalókat és szövegjavaslatokat, amelyeket emlékeim szerint az előző irathoz készítettem. És nem találok azokat az észrevételeket sem, amelyeket mások javaslataihoz és szövegtervezetéhez írtam. Csendben várok tíz percet, de senki nem jön be az irodámba. A főnököm hangját sem hallom. Hátradőlök. A pulzusom, amely néhány perce még az egekben járt, megnyugszik. Egy ideig csak bámulok magam elé, aztán a felesleges

aktákat becsukom és visszateszem a helyükre. Egy repülőt rajzolok az égő tank fölé.

Tizenegy óra felé eszembe jut, hogy még nem tudom, kivel töltöttem az estét. Nem akarok kockáztatni, ezért üzeneteket küldök minden nőnek, akit egy, kettő, vagy három, vagy még több hete, csütörtök, péntek vagy szombat este ismertem meg. Többségükre nem vagy csak halványan emlékszem. Az egyik számhoz még nevet sem írtam, csak annyit, hogy *a lehetőség*.

Az üzeneteket a következő szöveggel küldöm el: Ma este? Vacsora? Találkozunk? Minyon!, Éjfél Ötkert! Éjfél Oscar? Éjfél Mix!, Éjfél Creoll!, Éjfél Symbol!, Éjfél HelloBaby! Látni akarlak! Találkozzunk! Bulizol ma valahol? Összefutunk? Fussunk össze! Hiányoztál! Szeretnélek újra látni! Az üzeneteimre egy óra elteltével egyedül Ági2 válaszol. Ő is csak annyit, hogy ma este éppen ráér.

Ági2-t egy hete vagy két hete, csütörtökön vagy pénteken, vagy szombaton ismertem meg az Oscarban. Az is lehet, hogy az Ötkertben. Ági2 harminchárom vagy harmincnégy vagy harmincöt éves. Szingli, de az is lehet, hogy válófélben van, vagy együtt él ugyan a férjével, de szerinte már elhidegültek. Lehet, hogy a társas magányról is beszélt. Gyereke vagy van, vagy nincs. A Shellnél titkárnő vagy asszisztens, vagy marketinges. Persze az is lehet, hogy az Auchannál dolgozik. Érdeklí az ezotéria, hisz a lélekvándorlásban. Biztos benne, hogy Kleopátra vagy I. Erzsébet, vagy Sissi korában egyszer már élt.

Úgy emlékszem, az arca inkább helyes, mint átlagos. A haja szőkésbarna, félhosszú vagy rövid. Túrhetően öltözködik. Mivel a rendes nevét nem tudom, ezért hiába is keresném a Facebookon, hogy valami kézzel fogható dolgot megtudjak róla. Abban biztos vagyok, hogy nem feküdtünk le.

Ági2-nek magamról valószínűleg annyit mondtam el, hogy társtulajdonos vagyok egy nagy ügyvédi irodában. Már nem dolgozom konkrét ügyeken. Néha bejegyek ugyan, és konzultálok a többi tulajdonossal a fontos

perekről, de az időm nagy részét a készülő regényem írásával töltöm. Már leszerződtem rá az egyik kiadóval. A regényemet röviden úgy foglalhattam össze neki, hogy dühkitérés az egyre személytelenebb társadalom ellen. A főhős, aki én is lehetnék, a multinacionális világ tipikus csúcsvezetője. Egész életét a pénz irányítja. Csakhogy a főhősnek van egy titka: hihetetlenül művelt és kifinomult ízlésű. Szereti a filozófiát, a klasszikus zenét, a reneszánsz művészetet és a misztikus Keletet. Álarca mögül mélyen lenézi a pénzvilág vezetőinek üres életét. Egy napon otthagyja az állását, ezzel együtt a régi életét. Indiába utazik, ahol ősi iratokat tanulmányoz, majd misztikus utazásra indul a Gangesz mentén. Végül eljut Tibetbe, ahol megtalálja önmagát. A könyvben szerepel egy lány is, akit repülőgépen ismer meg. Mumbaiban elveszíti, de az utazás során újra egymásra talál, és Tibetbe már együtt érkeznek meg.

Ági2-nek a magánéletemet firtató bátor-talan kérdésére valószínűleg az válaszoltam: nincs senkim, egyedül élek. Félek új kapcsolatba kezdeni, nehezen szavazok bizalmat. Sokszor megégettem magam, ugyanakkor kimondhatatlanul vágyom a szeretetre.

Gondolom, azt is elmeséltem neki, hogy nyaranta vitorlázom a Balatonon vagy az Adrián. Bortúrákra és borvacsorákra járok. Rendszeresen sportolok. Gyakran utazom külföldre. Imádom Barcelonát, Rómát, Toscanát, a görög szigeteket. Minden évben átúszom a Balatont. A Káli-medencében van egy parasztházam úszómedencével. Gyakran töltöttem ott a hétvégéket, egyedül. Ilyenkor elmélkedem és olvasgatok. Ott vagyok talán a legboldogabb.

Ez persze nem mindenben felel meg a valóságnak, bár néhány esetben azért közelít hozzá. Valójában alkalmazott vagyok egy nemzetközi ügyvédi irodában. Természetesen van céges mobilom és életbiztosításom. Autót nem kaptam, az már nem jár a beosztással. Van saját kocsim, de nem valami nagy szám, és már nyolcéves. Évekkel ezelőtt elváltam. Azóta, néhány futó kapcsolatot le-

számítva, egyedül élek. Két gyerekem van. A gyerektartás a fizetésem felét viszi el. Csütörtök, péntek, szombat este az éjszakát járom, hogy nőket szedjek fel, olyanokat, mint Ági2. A többi estémet általában otthon töltöm. Tévézek, az internetről letöltött mozifilmeket nézek, vagy a Facebookon lógok. Egy garzonban lakom Pesten. Ha egy Ági2-höz hasonló nőt fel tudok vinni magamhoz, azt hazudom, hogy ez amolyan városi kislakás. Kizárólag azért tartom fenn, hogy ha a belvárosban támad kedvem szórakozni, legyen hol aludnom. Az igazi lakásom Budán van.

Néha a kollégáimmal kibérelünk hétvégére egy vitorlást a Balatonon. Nincs kabrió. A szüleimnek viszont van egy házuk Almádban. A nyolcvanas években építették, és úgy is maradt. Úszómedence nincs. Egyszer tényleg elkezdtem írni egy regényt, ami valahogy így kezdődött: „A pávatollat finoman végighúztam a meztelen hátán.” Az első oldalig jutottam, de már nincs meg.

Miután Ági2-vel hosszasan csókolóztunk az Oscarban, de az is lehet, hogy az Ötkertben vagy a két hely valamelyike előtt, vagy a taxiban, amivel hazavittem, azt hiszem, hogy megígértem neki: körbeautózzuk a Balatont, vitorlázunk az Adrián vagy a Balatonon, vagy mindkettőn. Bortúrára megyünk Villányba vagy Tokajba. Elutazunk Barcelonába, Párizsba, Rómába vagy kabrióval beutazzuk Toscanát. Elmegyünk a házamba, a Káli-medencébe, és nem csinálunk mást, mint finom borokat iszunk a medence partján, és közben az élet nagy dolgairól beszélgetünk.

Ági2 valószínűleg azt mondta, hogy komoly, stabil kapcsolatra vágyik. Nem akar az első alkalommal lefeküdni senkivel. Ezen ő már rég túlvan. Meg akar ismerni. Minél több dolgot szeretne megtudni rólam. Beszélgetni akar velem. Mint ember érdeklém. Értékesnek tart.

Délután kettőig várok, hátha Ági2-n kívül valaki más is válaszol, de nem történik semmi. Végül küldök neki egy üzenetet. „Az Ötkertben éjféltkor”, „Rendben”, válaszolja szinte azonnal.

Kedves Olvasó Tanulók!

2013-ban jelent meg **Kötter Tamás** *Rablóhalak* című regénye, amelyben a magyarországi ún. felső tízezer életéről rántja le a leplet. Nagy siker lett. A 2014-ben megjelent **Dögkeselyűk** című regényében az ún. multik, vagyis a multinacionális cégeknél dolgozó ügyvédek és más hivatalnokok álságos életébe nyújt betekintést. Ebből olvashatók most rovatunkban a bekezdő fejezet egy részletét. Megismerjük a regény főhősét, „egy multit”, aki a céhbellek üres és sekélyes mindennapjait éli. Minden mondatából csorog a hazugság, süt belőle a kiégettség és a csömör.

Viszont rendkívül őszinte önmagához, tisztában van élete visszásságaival.

Kötter Tamás ügyvéd, multinacionális cégnél dolgozik, belülről ismeri ezt a világot. Viszont ő tényleg írt egy regényt. Nem úgy, mint regényhőse.

Ha tetszik a részlet, olvassátok el a teljes regényt! A Kalligram Kiadó jelentette meg.

Bence Erika

Sam Smith és Beyoncé győzelme

Kiosztották az idei Grammy-díjakat. Az 57. Grammy-gála televíziós közvetítésén huszonhárom produkciót láthattak a nézők, a sort az AC/DC nyitotta új számával, a Rock or Busttal, de énekelt Ariana Grande, Miranda Lambert, Katy Perry, Beyoncé, Tom Jones és Jesse Jay is. Közös dalt adott elő Rihanna, Paul McCartney és a 23-szoros díjazott Kanye West, aki hat év után szerepelt újra Grammy-gálán, de ismét botrányt kavart. Színpadra állt még Madonna, Ed Sheeran és Chris Martin is, valamint Pharrell Williams és a világhírű kínai zongoraművész, Lang Lang.

Az est nagy győztese egyértelműen Sam Smith volt, hiszen az énekes négy Grammy-t is kapott. Beszédjében nem titkolta örömét, és a dalait inspiráló exbarátnőjének üzent: „Összetörted a szívem, most van négy Grammy-m”. Az est folyamán Sam Smith a kilencszeres Grammy-díjas Mary J. Blige oldalán adta elő Stay With Me című slágerét, amelyért megkapta az év dalának és az év felvételének járó díjat.

A díjkiosztó másik nagy győztese Beyoncé volt, aki három szoborral gazdagíthatta a gyűjteményét. Helyette Kanye West szolt, hozzá megszokottan igen botrányosan. Sokan ugyanis úgy hitték, hogy az év albuma kategóriában egyértelmű Beyoncé győzelme, de ez mégsem így történt, mivel az elismerést Becknek ítélték oda. Ezen Kanye annyira kiakadt, hogy a 2009-es incidenshez hasonlóan megint felrohant a színpadra, hogy nemtetszését fejezze ki. Szerinte ugyanis a „kreativitás meggyalázása”, hogy nem Beyoncé győzött. A történethez hozzátartozik, hogy Beyoncé a legtöbbször jelölt női előadó a Grammy történetében, 47-szer jelölték (a korábbi rekordot Dolly Parton tartotta 46 jelöléssel), az év albuma díjat azonban még soha nem nyerte el.

A rendezvényen díjazott lett a Jégvarázs is, amelynek egész albuma és külön a Let it go című slágere is nyert.

Beyoncé

Íme néhány győztes

Az év felvétele – Sam Smith: Stay with Me

Az év dala – Sam Smith: Stay with Me

Az év albuma – Beck: Morning Phase

Legjobb új előadó – Sam Smith

Legjobb popelőadó – Pharrell Williams: Happy (Live)

Legjobb popduó vagy popzenekar – A Great Big World & Christina Aguilera: Say Something

Legjobb popalbum – Sam Smith: In the Lonely Hour

Legjobb hagyományos popalbum – Tony Bennett & Lady Gaga: Cheek to Cheek

Legjobb instrumentális popalbum – Chris Thile & Edgar Meyer: Bass & Mandolin

Legjobb dance-felvétel – Clean Bandit feat. Jess Glynne: Rather Be

Legjobb dance vagy elektrozenei album – Aphex Twin: Syro

Legjobb rockelőadó – Jack White: Lazzaretto

Legjobb metáelőadó – Tenacious D: The Last in Line

Legjobb rockdal – Paramore: Ain't It Fun

Legjobb rockalbum – Beck: Morning Phase

Lady Gaga és Tony Bennett

Legjobb alternatívzenei album – St. Vincent: St. Vincent

Legjobb r&b-előadó – Beyoncé feat. Jay-Z: Drunk in Love

Legjobb hagyományos r&b-előadó – Robert Glasper Experiment feat. Lalah Hathaway & Malcolm Jamal Warner: Jesus Children

Legjobb r&b-dal – Beyoncé feat. Jay-Z: Drunk in Love

Legjobb r&b-album – Toni Braxton & Babyface: Love, Marriage & Divorce

Legjobb kortárs urban-album – Pharrell Williams: G I R L

Legjobb rapelőadó – Kendrick Lamar: i

Legjobb rapzenei együttműködés – Eminem feat. Rihanna: The Monster

Legjobb rapdal – Kendrick Lamar: i

Legjobb rapalbum – Eminem: The Marshall Mathers LP 2

Legjobb countryelőadó – Carrie Underwood: Something in the Water

Beck és Kanye West

Sam Smith

Nem bánja, hogy nemet mondott

David Beckham egykori focistár a mai napig örül annak, hogy nem vágott bele a színészkedésbe. Mint mondta, korábban jó barátja, Tom Cruise tervezte egyengetni a filmes karrierjét, de ebből végül szerencsére nem lett semmi. Beckham szerint jobb ez így, mert egyébként sem tudta volna elérni a várt szintet a hollywoodi sztárok között. Ezt a témát a londoni BAFTA-díjátadón hozta fel, mondván, hogy sok mindent kipróbált az elmúlt tizenöt évben, és habár a filmes karrier is megfordult a fejében, mégis elélt tőle. A sztár hozzátette, hogy családjával leginkább a gyerekeknek szóló filmeket nézik, legutóbb például a Paddingtont vagy a Lego-t.

SZTÁRVILÁG

Nem akar egyszlágeres előadó lenni

A mikor megjelent Meghan Trainor All About That Bass című fülbemászó slágere, akkora siker lett, hogy sokan fogadni mertek volna: az énekesnő egyszlágeres előadóként vonul be a zenetörténetbe. Meghan azonban nem ilyen kurtának képzelte el zenei pályafutását. Bizonyára hallott arról a mondásról is, hogy „addig üsd a vasat, míg meleg”, így gyorsan megjelentetett egy nagyon hasonló hangulatú zeneszámot. Ez lett a Lips Are Movin, amely elég gyorsan az All About That Bass nyomába lépett. Rajongói azt mondják, azért szeretik Meghan Trainor dalait, mert gondtalanok és édesek. Ez adja a kérdést, vajon mennyi édesség van még az énekesnő tarsolyában? Egy biztos, most már semmiképp sem lehet egyszlágeres előadó.

Vita a név miatt

Tahliana Barnett alias Twigs brit énekesnőről nemrég Robert Pattinsonhoz fűződő kapcsolata miatt témáztak az újságok, újonnan azonban botrányba keveredett a művészneve miatt. Tahliana Barnett tehát Twigs-ként kezdte a zenei karrierjét, de később változtatott, mivel a kilencvenes évekbeli alternatív popbanda, a The Twigs azt állította, hogy az énekesnő lenyúlta a nevüket. Az énekesnő megpróbálta elcsitítani az ügyet, egy bizonyos pénzüsszeget ajánlott a duónak, azaz Linda és Laura Goodnak, majd pedig FKA Twigs névre váltott át (FKA, azaz formerly known as). Állítólag azonban a Goods-duó nem érte be ennyivel, és perrel fenyegetik sztárt, a másik opcióként pedig egy szerződést ajánlanak, amelynek értelmében sokkal nagyobb összeg kifizetésére köteleznék az énekesnőt.

A mínusz egyedik nap sztárja

A hollandiai Gröningenben jelentették be nemrég a 2014-es év legjobb európai fesztiváljait versenyre hívó European Festival Awards győzteseit, és 2012 után ismét a Sziget lett Európa legjobb nagyfesztiválja. A Sziget szervezői, úgy tűnik, hogy továbbra is szeretnék megtartani a fesztivál színvonalát, ezért világszerte ismert előadókkal csábítják az érdeklődőket. Nemrég jelentették be, hogy a mínusz egyedik nap sztárja Robbie Williams lesz, aki augusztus 10-én lép fel. A szervezők azt is hírül adták, hogy a brit énekes a Let Me Entertain You című turnéjával érkezik Budapestre, és habár rendszeresen stadionokat tölt meg, most végre néhány fesztiválkoncertet is bevállalt, így a Sziget közönsége az elsők közt élvezheti az énekes legnagyobb slágereit egy speciális hangulatú közegben.

Európába jön a világ legnagyobb óceánjárója

2015 nyarától a Földközi-tengeren szállít majd nyaralókat a 362 méter hosszú **Allure of the Seas** nevű óceánjáró hajó. A Royal Caribbean International társaság tulajdonában

lévő tengerjáró bruttó teherbírása 225 282 tonna, ugyanakkora, mint testvérhajójáé, az Oasis of the Seasé, de 5 centiméterrel hosszabb annál.

A 6296 utas szállítására képes szörnyeteg kiindulóállomása a spanyolországi Barcelona lesz, onnan tesz majd egyhetes körutakat a Földközi-tengeren. Az út során megáll Palma de Mallorcán, Marseilles-ben, La Speziában, Civitavecchiában és Nápolyban. A 16 emeletes Allure of the Seas 42 km/h-s sebességre képes. Van rajta egy szabadtéri park 22 ezer növényvel és fákkal, valamint drótkötélpályája is van. Az utasok húsz medencében áztathatják magukat, a kültéri vízi színházban ugróakrobaták szórakoztatják a közönséget, és több mint húsz étteremben költhetik el a vacsorájukat. Kényelmüket 24 lift és 2384 fős személyzet biztosítja.

Összehasonlításképp: a jéghegynek ütközött Titanic 269 méter hosszú volt, kilenc szintjén 2435 utas és 892 fő személyzet utazott, egy medencével és négy lifttel rendelkezett, viszont hasonló sebesség volt képes, mint az Allure of the Seas.

Magyar bűvészték hódít az interneten

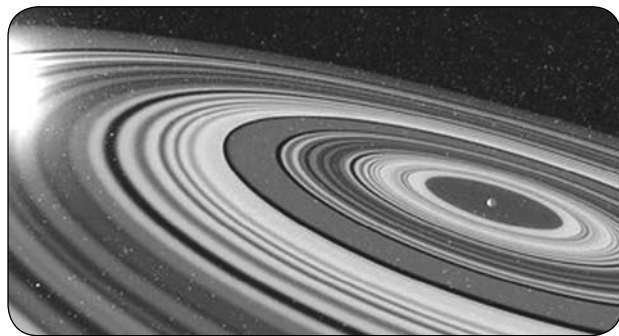
Érdekes gondolat a bűvészből társasjátékot csinálni, valószínűleg ezért is ígérkezik sikeresnek a magyar Kickstarter-projektum. A magyar fejlesztésű Trickerion egy stratégiai társasjáték, melynek témája a bűvészet. Társasjáték a bűvészetről? Tényleg furcsán hangzik, de egy magyar csapat megcsinálta, és két dolog miatt biztosak lehetünk benne, hogy jól sikerült. Egyrészt a bűvész világbajnok, **Hajnóczy Soma** is a nevét és arcát adta a játékhoz, a Trickerion You Tube-csatornáján mutatja be a trükköket, amelyeket játék közben elképzélhetünk, másrészt a játék pár nap alatt túlszárnyalta az eredeti célkitűzést. A fejlesztőknek 30 ezer dollárra volt szükségük, hogy piacra dobják a terméket, és kicsivel később azon kapták magukat, hogy 90 ezer dollárnál tartanak.

A játék elég bonyolult, a legrövidebb videós bemutatója is félórás, de a lényege az, hogy négy, kártyákkal jelzett bűvész közül választhatunk, akik más trükkökben jók, majd taktikusan kell haladni előre a játékban, hogy a megfelelő képességeink legyenek és fejlesszük figuránkat, aki mellé segítőt is szerezhethetünk. A fejlesztők nem titkolják, hogy a Tökéletes trükk című film ihlette a játékot, és aki látta a filmet, felismerheti: nemcsak alapötletében, de külsőben is hasonlít a filmre. (Hvg.hu)

Gyűrűs bolygó a Naprendszerünkön kívül

A Szaturnuszénál kétszázszor nagyobb gyűrűrendszert birtokol egy fiatal, mindössze 16 millió éves csillag körül keringő távoli égitest, ez a Naprendszeren kívül felfedezett első gyűrűs bolygó. A J1407b katalógusjelű bolygó 420 fényévnire van a Földtől. Gigantikus gyűrűrendszerét 2012-ben fedezte fel **Eric Mamajek**, a Rochesteri Egyetem professzora irányításával dolgozó nemzetközi kutatócsoport. A legújabb vizsgálatok pedig azt mutatták ki, hogy legalább harminc gyűrű veszi körül. A rendszer átmérője 120 millió kilométer, vagyis kétszázszor nagyobb, mint a Szaturnuszt körülvevő gyűrűké – olvasható a ScienceDaily hírportálon és a Rochesteri Egyetem honlapján.

A csillag túl messze van ahhoz, hogy közvetlenül meg lehessen figyelni a gyűrűrendszert. Az asztronómusok így a távoli napfogyatkozásokat, a csillag fényének hirtelen változásait figyelték, ahogy az áthaladt a rendszeren. „A gyűrűk a fény 95 százalékát képesek blokkolni napokon keresztül. A napfogyatkozások alapján alkottuk meg a gyűrűrendszer modelljét” – magyarázta Eric Mamajek. Az óriásbolygó tömege 10–40 Jupiter tömegének felel meg, egy évtized alatt kerüli meg gazdacsillagát. Észlelték a gyűrűk közötti réseket is, vagyis a planéta holdjai is vannak, amelyek két év alatt kerülik meg. A professzor szerint idővel, néhány millió év leforgása alatt a gyűrűk elvékonyodnak, majd eltűnnek, mivel anyagukból holdak formálódnak. (MTI)

Egy másik világ énekesnője

Lana Del Rey a zenevilág egyik legkülöncebb énekesnőjének számít, mivel szomorkás hangulatú zeneszámai az ötvenes és hatvanas évek filmes világát idézik. A róla szóló pletykák legutóbb arról szóltak, hogy reptéri sorban állás közben látványosan és hangosan kapott össze párjával, Francesco Carozzini olasz fotóssal, aki egyébként az Ultraviolence című albumához készített videót. A pár állítólag júniusban jött össze, miután Lana három évig tartó kapcsolat után szakított vőlegényével Barrie-James O’Neilllel. Akárhogy is, Lanáról nemcsak a magánélete kapcsán írnak az újságok, hanem az új terveiről is. Az alábbiakból megtudhatod, mi várható az énekesnőtől.

Új albumot készít

Az Ultraviolence című albuma tavaly jelent meg ugyan, de az énekesnő egy interjúban elárulta, hogy máris kilenc dal elkészült a hamarosan megjelenő, Honeymoon című albumához. Azt is hozzátette, hogy az új lemez elkészítése tökéletesen zajlott, és most már csak néhány simítás szükséges ahhoz, hogy minden összeálljon. Lana Del Rey szerint az új lemez dalai inkább a korábbiakhoz hasonlíthatók, tehát nem az Ultraviolence, inkább a Born to Die és a Paradise vonalát követik. Mint mondta, előző albumát márciusban fejezte be, júniusban jelent meg, és ekkor már jött is az ötlet a következőhöz:

– Mostanra valami olyasmi lett belőle, ami nagyon tetszik. Élvezem, ahogy belesüppedek a hangulatába – mesélte Lana Del Rey.

Újabb jó hír a rajongóknak, hogy Lana Nina Simone Don’t Let Me Be Misunderstood című számának feldolgozását is ráteszi az új albumra.

– Miközben a Csajok bosszúja című film zenéje kapcsán készítettünk egy Jessie Mae Robinson-átdolgozást, megtetszett a hangulata, és eldöntöttem, hogy a Honeymoont is egy jazzel zárom majd le. Szeretek kísérletezni a dalokkal, szerintem az egy nagyon jó dolog – mondta Lana, aki arról is beszélt, hogy sokáig a legnagyobb inspirációja New York volt, a város hangulatából merítette ihleteit a dalszövegek írásához, de mostanra ez megváltozott, hiszen a hírnév miatt alig tud nyugodtan végigszállni az utcán a rajongóktól.

Filmben is szerepelne

James Franco amerikai színész és rendező egy interjú során arról beszélt, a tervei között szerepel, hogy egy filmet készít az énekesnővel. Mint mondta, könnyen megtalálták a közös hangot, és Lana Del Rey-nek ötlete is van a filmhez:

– Egy kicsit olyan lenne, mint a Sunset Boulevard. Egy nőről szólna, aki Los Angeles-

ben egyedül él egy hatalmas házban, amit nem akar elhagyni. Magányosságában szép lassan elkezdi megőrülni, és azt képzeletben az emberek megfigyelik őt még a saját otthonában is. Ez egy szuper kis B-kategóriás film lehetne, mintha Lanáról szólna, de közben nem. Pont olyan, mint a zenéje – mondta a rendező, és hozzátette, hogy Lana Del Rey nagy rajongója, épp a különcsége miatt csodálja.

– Lana a művészetében él, egy külön világban, és amikor vissza kell jönnie a Földre, például interjút adni, akkor néha kuszaságok is történnek. Ez azért van, mert ő nem erre a világra való, az ő világa az, amit megálmodott magának – fejtette ki a rendező.

James Francót 2002-ben Golden Globe-díjjal tüntették ki James Dean megformálásáért egy önéletrajzi tévéfilmben, de széles körű ismertségre a Sam Raimi rendezésében készült Pókember révén tett szert, amelyben Harry Osbornt alakította.

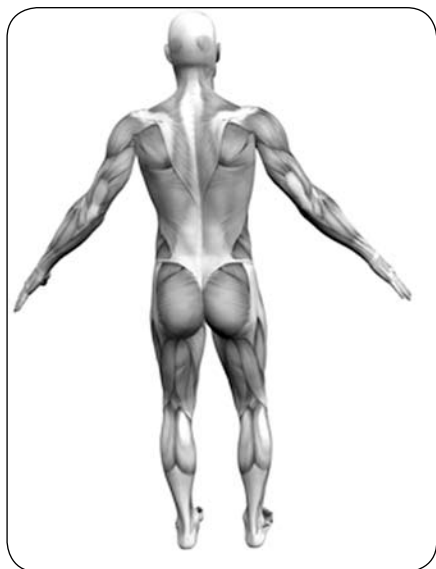
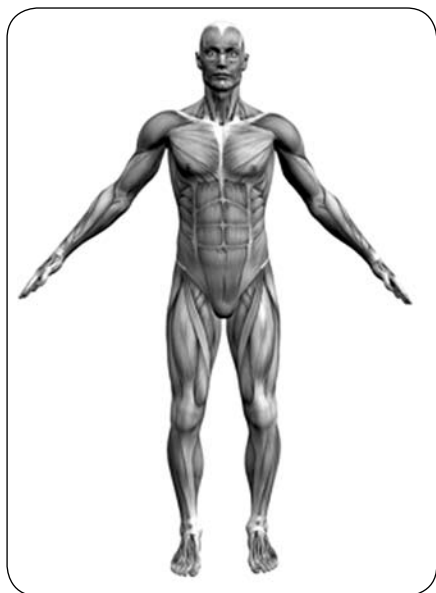

Vajon azt tudat-e, hogy körülbelül 650 különböző izmod van? A legkisebb a kengyelizom, ami a füledben van. Hajszi, adja a vér színét, mennyit bír el egy hajszi, vagy mekkorát nő a hajunk egy hónap alatt? Ezekre a kérdésekre kapod meg az alábbiakban a választ.

Az izmok

A testedben lévő izmok gondoskodnak arról, hogy mozoghass. Körülbelül 650 különböző izmod van. Nélkülük nem tudnál járni, beszélni, enni vagy lélegezni. Sok izmot inak rögzítenek a csontjaidhoz. Amikor egy izom összehúzódik, megmozgatja a csontot. A csontokat egymással összekötő ízületek pedig arról gondoskodnak, hogy a csontok csak bizonyos irányokba tudjanak mozogni.

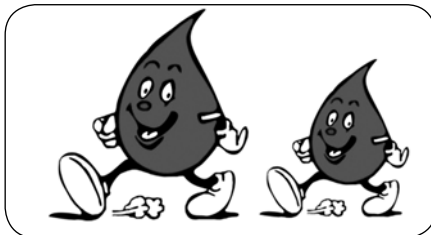
Izmaid közül sokat magad tudsz ellenőrizni. Az agyadtól kapják a parancsot, hogy például húzódnak össze, és hajlítsák be a karodat. Am olyan izmok is vannak, amelyeket akarattal nem ellenőrizhetsz. Közéjük tartozik a szíved, valamint a gyomor és a bél izmai. A legkisebb izmod, a kengyelizom a füledben található.

Izmok elülső és hátsó nézetből

Testünk titkai érdekességekben elmondva

A vér színe

A vér színét a vörösvértestekben lévő vörösfesték (hemoglobin) adja. Az a vér, amely a szerveidet vérrel ellátó erekben folyik, oxigénnel van tele, a színe pedig világosvörös. Amikor a vértestek a vér oxigénjét már leadták a test szerveinek, a vér sötétebb és kékebb színű lesz.

Testünk számokban

A haj

– Az embernek átlagosan 100–150 ezer hajhagymája van. Míg az újszülöttek fejbőrén minden négyzetcentiméterén 1000, addig a 43–50 éveseknek már csak 300.

– Minden hagymából 20 szál haj fejlődik ki az évek során, és havonta átlagosan egy centimétert nő.

– A hajszál naponta kb. 0,35 millimétert nő.

– A növekedési fázisban levő hajszál évente mintegy 15 centimétert nő.

– Egy átlagos hajszál kb. 7 évet él.

Az emberi hajszál 3 kilogrammot bír el.

A bőr

– Bőrünk felülete kb. 18 000 négyzetcentiméter, felületén 50 millió érzősejt található.

– Az emberi bőr tömege kb. 4 kilogramm (más forrás szerint 2,7 kilogramm).

– Életünk során a bőrünkről lehámlott sejtek mennyisége kb. 20 kg.

– A szánkat hétszer olyan vékony bőrréteg fedi, mint a kezünket.

– Normális hőmérsékletnél, nagyobb megerősítés nélkül a verejtékkel bőrünkön keresztül 500 ml víz távozik naponta a szervezetünkből.

– Az ember bőrét kb. egymillió szőrtüsző borítja.

Csont, csontrendszer, gerinc

– A felnőtt ember csontváza 206 csontból áll.

– Születéskor még kb. 300 csontunk van, közülük néhány a gyermekkorban összenő.

– Gerincoszlopunk 7 nyaki, 12 háti, 5 ágyéki, 5 keresztcsonti és 4 farkcsigolyából áll.

– A lábfej váza 26 csontból áll (7 lábtöcsont, 5 lábközépcson, 14 lábujjcsont), a nagyujjat 2, az összes többi ujjat 3 lábujjcsont alkotja.

– Lábunkat 26 csont, 33 ízület és 112 ínszalag alkotja (ezeket véredények, inak, idegek bonyolult hálójába szövö be).

– A koponya 22 különálló csontból áll.

A víz

– Agyunknak 85 százaléka, tüdönknek és veséinknek 80 százaléka, a vér 79 százaléka, szívünk 77 százaléka, a máj és az izmok 73 százaléka, a bőr 71 százaléka, és talán meglepő, de csontjaink 22 százaléka és a fogak 10 százaléka áll vízből.

– A kisgyerekek szervezetének víztartalma magasabb (75%), mint a felnőtteké, ez a vízmennyiség pedig egy idős személynél akár 50%-ra is csökkenhet.

– A szomjúságérzet sokunkban nem elég erős, így gyakran csak akkor válunk szomjássá, ha a szervezetünket már a kiszáradás fenyegeti.

– Vízháztartásunk egyensúlyban tartásának főszereplője a vese, de szerepet játszik abban a bélrendszer és tüdönk, valamint bőrünk is.

Farsangi rímfaragó

Kihívás volt sokak számára a 4. számunkban közzétett Farsangi rímfaragó, melyhez szel-nemes rímeket kellett találni. Emlékeztetőül (zárójelben a rímötleteitek):

Szól a zene, áll a bál,

Krémet kever a (számár, sakál, szakács, banán, család...)

Van itt óriás, és van törpe,

Alma, szőlő, dió, ... (körte, görhe, kecske, görögdinnye)

Van itt sárkány és boszorka,

Főnyeremény lesz egy (torta, bolha, sonka, kobra, varázspálca)

Álarcodat ha leteszed,

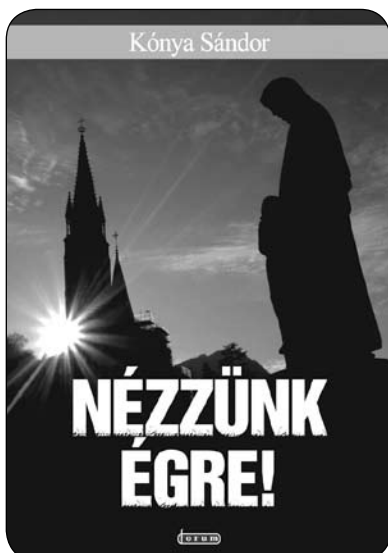
Megeheted a (desszerted, ha van eszed, levesem, kereket, kezedet, ha szereted).

Örülünk minden beküldött javaslatnak. A rímfaragók közül a szerencse a csantavéri **Pacéka Noémire**, a Hunyadi János iskola ötödikesére mosolygott. Könyvjutalmát március elején postázzuk.

A katonák az égre néznek!

Könyvbemutató Temerinben és Egyházaskéren

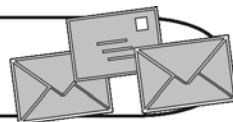
A címet K. József és Kónya Sándor könyveinek címéből raktam össze. Ennek a két könyvnek a bemutatóján voltam január végén Temerinben és Egyházaskéren. Két remek könyvbemutatót vehettem részt: Temerinben K. József Pedig katona akartam lenni című emléknaplóját (regényét, visszaemlékezését) mutatták be, amely az első világháborúról szól. Szeget ütött a fejembe, hogy milyen érdekes volna (ami elhangzott a műsorban) elmenni a K. József által bejárt helyekre.

Január 31-én Egyházaskéren jártunk, ahol egy bállal összekötött könyvismertető volt és könyvadás: a Forum Könyvkiadó Vállalat könyvei közül Kónya Sándor Nézzünk égre! című könyvét mutatták be.

Több szép vallásos ének elhangzott, ezáltal megismertük az Egyházaskéren is énekelt vallásos énekeket. Érdekes tény Kónya Sándorról, hogy műszaki szakember és egyben néprajzos is. Sőt, énekelt verseket ad elő.

Zámbó Illés, 7. osztály, Bácskertes

MIZUJS?

A Mécsvirág Magyarcsernyén

Bejáratok és átjárók címmel rendhagyó irodalomórát tartott a magyarcsernyei Petőfi Sándor iskola felsős tanulóinak a zentai Mécsvirág együttes. Magyar költők megzenésített versei, népdalok és a népballadák hangzottak el.

Télbúcsúztató

A hagyományok szerint a tél vége felé télbúcsúztatót szoktak tartani. Nálunk az iskolában is ez a

hagyomány. Ezen a napon kiszebábót készítünk. A bábbal együtt felvonolunk a Sugárúton. A negyedik-

sek viszik a bábót. Mi, többiek csörgőkkel, sípokkal, fazekakkal csörömpölünk mögöttük. Ijesztgetjük a telet és az embereket. A séta végén visszaviszük a bábót az iskolába és az udvaron elégetjük. Ezután bemegyünk az osztályba, és megesszük a jól kiérdemelt farsangi fánkot, amit az idén az én nagymamám készített. Jövőre, negyedik lesz, remélem, hogy én fogom vinni a kiszebábót.

Nikolics Martin,
3 osztály, Jovan Jovanović
Zmaj Általános Iskola,
Szabadka

Milyen a kapcsolatod a környezeteddel?

1. Érdeklődsz általában mások ügyei iránt?

- a) Főleg a közelebbi barátaim problémái foglalkoztatnak.
- b) Persze. Minden jó pletyka érdekel.
- c) Bánom is én, kinek mi baja van!

2. Új tanuló érkezik az iskolába, és tanácstalanul ácsorog a folyosón. Mit mondasz neki?

- a) „Segíthetek valamiben?”
- b) „De szépen csillog a hajad! Milyen sampont használsz?”
- c) „Mit bámulsz?”

3. A társaságod este diszkóba szeretne menni, te viszont egy házibuliba vágysz. Mit teszel?

- a) Elfogadom a döntésüket, és örömmel megyek velük a diszkóba.
- b) Előbb házibulizok, majd elmegyek velük a diszkóba.
- c) Duzzogva otthagynom őket.

4. A folyosón az egyik fiatalabb tanuló elesik. Mit csinálsz?

- a) Felsegítem, és megkérdezem, jól van-e.
- b) Átlépek.
- c) Mulatságosnak tartom, és jót nevetek az eseten.

5. Mit teszel, ha valamelyik osztálytársad váratlanul betoppan hozzád?

- a) Örömmel fogadom.
- b) Megkérdezem, hogy hozott-e ajándékot?
- c) Morgolódom, mert valakihez váratlanul beállítani udvariatlanság.

Értékelés

Ha legtöbb az A válasz:

Fantasztikusan viszonyulsz a társaidhoz. Barátságos viselkedésed miatt bizonyára nagyon kedvelnek a társaid, így aztán barátokban nem szenvedsz hiányt. Gratulálunk!

Ha legtöbb a B válasz:

Magatartásod néha elidegenítheti a többieket. Nem ártana kissé finomítani rajta, hogy a többiek is láthassák, valójában nagyon rendes vagy.

Ha legtöbb a C válasz:

Sajnos nem sok olyan tulajdonságod van, amit mások kedvelhetnének. Nem ártana levetned ezt az ellenséges álarcot, így talán több barátokra tehetnél szert.

Horoszkóp

Kos

Feldobott hangulatban vagy egy aprócska jó hírtől. Még a körülötted lévő kór sirámai és panaszai sem tudnak lehangolni, mivel tökéletesen elégedett vagy önmagaddal és a teljesítményeddel.

Bika

Tele vagy energiával és tervekkel, lázban égsz attól, hogy valami nagy dolgot vihetsz végbe. Oszd meg valakivel a gondolataidat, különben úgy fog pörögni az agyad, hogy még aludni is képtelen leszel!

Ikrek

Ez a hét egy hatalmas robbanással kezdődik, ugyanis szerelmes lettél. Magától értetődően a romantikus oldalad került előtérbe, még az égből is apró szívcséket látsz lepotyogni!

Rák

Kicsit lassú vagy, de szerencsére osztálytársaid ezt nem nézik rossz szemmel, hiszen tudják, hogy milyen húzós időszakon mentél keresztül. Ám próbáld meg összeszedni magad, és minden energiáddal fókuszálj az iskolára!

Oroszlán

Komoly döntés elé állítanak a hét elején, ami attól lesz még nehezebb, hogy más emberek sorsa is tőled függ. Próbáld higgadt maradni, és ne a szíveddel, hanem az eszeddel gondolkodj!

Szűz

Egész héten kétségek gyötörnek, mert nem érzed úgy, hogy a lehető legjobban döntöttél. Folyton a „mi lett volna, ha...” típusú kezdőmondatok járnak a fejedben. Ne aggódj, hamarosan javul a hangulatod.

Mérleg

Sok lehetőség adódik arra, hogy javíts az életmódodon. Miután jól átgondoltad a dolgokat, ki tudod választani a neked leginkább megfelelőt, tehát ne aggódj, nem hozol rossz döntést!

Skorpió

A legnagyobb baj veled az, hogy nem vagy túl alapos. Erre jobban figyelj oda, mert meglepetések érhetnek, és ha nem vagy felkészült, akár kellemetlen is lehet.

Nyilas

Ezen a héten nagyon figyelj az apró részletekre és osztálytársaid minden kis rezdülésére! Nagyon sokat tanulhatsz tőlük, ami nem fog megártani, mert a fejlődés mindig jól jön.

Bak

Vidám vagy, energikus, és szívesen flörtölsz az ellenkező nem képviselőivel a héten. Senki nem tud ellenállni a kisugárzásodnak, bárkit levehetsz a lábáról.

Vízöntő

Rendkívül szkeptikus vagy, még abban is kételkedsz, amit korábban feltétel nélkül elhittél. Úgy gondolod, hogy a te logikád kitűnő, de hamar megkérdőjeleznek ebben.

„Kedves Bizi!

Nagyon szeretem a Jó Pajtást olvasni, és benne az egyik kedvenc rovatom a Bizalmas sorok. Kérlek, segíts nekem is megoldani a problémámat! Van egy fiú, akit már évek óta szeretek. Nyolc évvel idősebb nálam. Az utóbbi időben vannak napok, amikor csak rá gondolok. Ilyenkor nagyon bánatos vagyok. Nagyon szeretem, annak ellenére, hogy észre sem vesz, amikor találkozunk, pedig már tudja, hogy szeretem, mert megírtam neki többször is. Egyszer sem válaszolt a leveleimre. Már az egész osztályom tudja, és most már az iskolám is, mert továbbadták a titkomat. Csak rá gondolok, még az iskolában, az órákon is, meg még az álmaimban is megjelenik. Mit tegyek? Mindez miatt nagyon leromlottak az osztályzataim is.

Válasz:

Kedves Doli!

Azt hiszem, eljött az idő, hogy erre a történetre pontot tegyél. Ebből az első mondatból már sejtheted, hogy a válasz, nem azt fogja tartalmazni, amit titkon reméltél, tanácsot, hogyan hódítsd meg a szimpátiádat. Bármelyik életkorral kalkulálok, a fiú, pontosabban férfi, úgy kb. 20 éves lehet, és te még pályás korodban elkezdtél rajongani érte. Nem csodálom, hogy nem válaszol a leveleidre, hisz te a számára egy kislány vagy, nem látja benned a NŐT. A 8 év óriási korkülönbséget jelent, amikor az egyik fél most lépett be a serdülőkorba. A fiút a felnőtt férfiak dolgai érdeklik, mást vár el a lányoktól, hisz lassan családot kellene alapítania, te pedig még nemrégiben a babáiddal játszótál, még csak most állsz az Élet küszöbén. Az eddigi viselkedésével nyíltan üzent neked, hogy te NEM VAGY AZ ESETE! FELEJTSD EL! Mit tehetsz? Vegyél egy szép levélpapírt és golyóstollat vagy ceruzát, és mindent, amire gondolsz a fiúval/ férfival kapcsolatban, amit érzel, írd bele a levélbe! Ez egyfajta „búcsúlevél” lenne. Ha van kertetek, a kertbe, ha nincs, kérd meg a nagyit, hogy nála, áss egy mély lukat! Olvasd fel magadnak a levelet! Búcsúzz el ilyen módon a férfitől! A levelet tedd bele a lyukba, és temesd el. Jól sírd ki magadat! Ne pazarold rá tovább az érzelmeidet és az energiádat! A továbbiakban pedig foglald le magad: kapcsolódj be valamelyik szakkör munkájába, járj néptánra, tánra, kezdj el valamilyen sporttal foglalkozni, vagy iratkozz be idegennyelv-tanfolyamra, aerobikra, zumbára, salsára stb. A mozgás és az elfoglaltság eltereli a gondolataidat, míg mozgatsz, örömhormonok termelődnek a testedben, és rögtön jobban fogod magad érezni. Meglátod, ha a kortársaid között leszel, nagyon gyorsan megakad a szemed valakin, és vonzódni fogsz más fiúkhöz is, csak előbb pontot kellett tenned erre a teljesen reménytelen történetre. Fel a fejfel! Mosolyt az arcodra, és ELŐRE!

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, segíts, mert óriási a problémám! A problémám az, hogy szeretek egy nyolcadikos fiút (én 12 éves vagyok). Már elég régóta van barátnője, de olykor nekem is köszön, integet, vagy rám mosolyog. A fiú tudja, mit érzek iránta, és emellett az iskola valamennyi diákja is. A problémám az, hogy amikor visszaköszönök neki, és elfordulok, általában „kinevet”. Sajnos úgy érzem, csupán egy 12 éves kislánynak tart, akivel bármit megtehet. Sokan tanácsolták már azt, hogy felejtssem el, és kezdjek el mást szeretni, de nem megy. Úgy érzem, soha senkit nem szerettem úgy, mint őt. Tanácstalan vagyok, mit tegyek, mert nagyon boldogtalan vagyok.

Hópihe”

Válasz:

Kedves Hópihe!

Úgy látom, a társaid nagyon jól felmérték a helyzetet, és megpróbáltak jó tanácsot adni. A fiú jól szórakozik és élvezzi a helyzetet, hogy rajonganak érte. És még rá is játszik a dologra. Azt hiszem, hogy nagyon sok sírástól és boldogtalanságtól menekülnék meg mindannyian, ha egyszerűen csak ki tudnánk ábrándulni valakiből, és csak elfelejtenénk, mert mi úgy akarjuk. Amióta a világ, világ, idő kell ahhoz, hogy valakit elfelejthessünk. A vele kapcsolatos érzelmek letisztázása is időt igényel, és sokszor meg is kell gyászolnunk azt, hasonlóan, mint amikor valaki nagyon közeli meghal, amikor elveszítünk valakit. Csalódnunk kell, előbb „fájnia kell”, utána gyógyulni kell ahhoz, hogy el tudjuk raktározni a múlt emlékei közé. Köztetek nem volt komolyabb kapcsolatod, inkább szimpátiáról, vonzalomról beszélhetünk, próbáld meg elterelni a gondolataidat, figyelmedet a fiúró! Foglald le magad! Sportolj, szórakozz a barátnőiddel, kerüld azokat a helyeket, ahol összefuthatsz vele! Ha nem azzal töltöd az idődet, hogy a fiú után jársz a minél több találkozás reményében, biztos vagyok benne, a felejtés is gyorsabban fog menni, és nagyon gyorsan újabb szimpátia, szerelem lesz nálad aktuális. Gondolom, tanultál is ebből az esetből, hogy óvatosnak kell lenned az érzelmeid nyilvánosságra hozásával. Mások próbáld leplezni az érzelmeidet, ne kürtöld rögtön szét országgnak-világnak, hogy ki a szimpátiád. Előbb próbáld meg tisztázni, hogy az a másik is vonzódik-e irántad! Ne búslakodj, mert biztos, lesz még jó pár fiú, akibe szerelmes leszel. Az is biztos, hogy minden újabb „szerelmedet” másként fogod szeretni, és arról is meg vagyok győződve, hogy még jó néhányszor elhangzik majd ez a mondat a szádból: „Úgy érzem, soha senkit nem szerettem úgy, mint őt!”

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts, mert nem tudom, mitévő legyek! 14 éves lány vagyok. Járok egy fiúval, de most már nem tudom, hogy szeretem-e még. Nem egy városban lakunk, ritkán láthatjuk egymást (általában hétvégeken). Az egész SMS-zéssel, facebookozással kezdődött, és most már járunk. Azt mondja, hogy szeret, de én nem mondhatom ugyanezt neki, mert én nem úgy szeretem őt. Mostanában nincs kedvem sem látni, sem találkozni vele. Az a gondom, hogy nekem a legjobb barátja jobban tetszik. Attól félek, hogy mindkettőt elveszítem! Mit tegyek?

Téli álmok”

Válasz:

Kedves Téli álmok!

Úgy látom, hogy itt az ideje, hogy felébredj a téli álmodból, mert sok tisztázatlan dolog van az esetekben. Először is miért jársz valakivel, akibe nem vagy szerelmes? Miért nem vagy őszinte önmagadhoz és a fiúhoz is? Önts tiszta vizet a pohárba, és mondd meg a fiúnak, hogy megváltoztak az érzelmeid, és te inkább barátként szeretnéd magad mellett! Számíts arra, hogy a fiú nagyon meg lesz bántódva, és biztos, hogy nem fog segíteni abban, hogy a legjobb barátjával kezdj ki. Arra is számíthatsz, hogy a barátja sem akar majd veled szóba állni. Bárhogyan is lesz, előbb tedd magad szabaddá, és csak azután próbálkozz a másokkal való ismerkedéssel! Legyél körültekintő és óvatos, amikor a barátjának jelzel, hogy tetszik neked. „Mutasd” a tekinteteddel, a mosolyoddal, az érdeklődéssel a szimpátiádat! Ezekre a jelekre fogsz majd tőle választ kapni. Ha kedves lesz veled, van remény. Ha viszont elutasítóan viselkedik, akkor teljesen tegyél le róla, hogy a fiú barátjával kezd el járni!

Hogyan kerüld el a megfázást?

Moss kezet – gyakran!

Ebben az időszakban, ha lehet, még fontosabb a kézmosás, mint bármikor máskor. Képzeld el, hogy a kapaszkodót, amit a buszon megfogsz, előtted hány ember fogdosta össze orrfújás után... valószínűleg ez a vírusoknak. Az ilyen támadásokat csak úgy tudod kivédeni, ha mindig alaposan kezet mosol.

Tea/citrom/méz a legjobb!

Ha úgy érzed, hogy bujkál benned valami, vagy esetleg átfáztál, akkor amint teheted, igyál egy forró teát, amit citrommal (a vitaminokért) és mézzel (a tisztító hatása

miatt) ízesítesz. Ez persze nemcsak az egészségedre, de a közérzetedre is nagyon jó hatással lesz.

A sós víz a barátod

Nos, mielőtt megjíjdnél, ezt nem kell lenyelni, csupán gargalizálni kell vele! Ez egy olyan praktika, amit már a nagyszüleink nagyszülei is sikerrel alkalmaztak. A begyulladt torok elleni legjobb megoldás ez, hiszen nagyon hatásosan fertőtleníti a gyulladt területeket.

Maradj aktív!

Attól még, hogy meg vagy egy kicsit fáva, nem kell egész nap az ágyban heverned.

Az immunrendszer erősítése érdekében fontos mozgásban maradni. Persze ez nem azt jelenti, hogy lázasan fuss a konditerembe, de ha csak épp, hogy meg vagy fáva, akkor legalább egy sétára mozdulj ki!

A helyes étkezés fontos

Az egészséges étrend a mindennapokban is nagyon fontos, de amikor egy kicsit levertebb vagy, akkor talán még fontosabb, hogy vitamindús, gyümölcsökkel és zöldségekkel teli étrendet biztosíts magadnak.

Tipikus sminkbakik, amiket kerüld el!

Agyanútlan flótás egy előnyös és természetes pillanat alapján elhívja randevúra a nemrég megismert csinos, szimpatikus leányzót. Legnagyobb szörnyűségére azonban nem ő, hanem egy sminkpaletta által eltorzított teremtmény nyit ajtót, emberünk pedig úgy szalad el, hogy a lába nem éri a földet. Lássuk tehát, mik azok a sminkbakik, amelyek azonnali menekülésre készítik a ledöbbsent fiatalembert!

Pávaszemek

Ne nem a gyönyörű pillangóra, hanem a rikító színekben pompázó szemhéjakra gondolunk. Ez egy tematikus buliban megállja a helyét, de egy randevún túl ijesztő látvány.

Ragadós ajkak

Ne kend agyon magad egy vagon pink rúzzsal! Egy illatos ajakápoló bőven megteszi.

Fogakra ragadt rúzs

Ez nagyon kellemetlen tud lenni, főleg azért, mert általában csak a randevú felénél veszed észre...

Túladagolt arcpír

Ugye nem akarsz úgy festeni, mint egy bohóc? Akkor ügyelj arra, hogy ne szaladjon meg a pirosítás ecseted, különben neveltséges külsővel végzed!

Vastag vakolatréteg

Korrektor, alapozó, púder... minek? A kisebb bőrhibákat normális mennyiségű sminkkel is el lehet tüntetni, ráadásul a makacs ragyákat csak kiemeli, ha a

nem megfelelő színárnyalattal vakolod agyon őket.

Méteres szempillák

Ódákat zengenek az éjfékete, végtelenül hosszúnak és dúsnak tűnő pillák vonzerejéről – no de nem az agyonspirálozott, odaragasztott, hatméteres műszempillákról! Egy kis adag szempiláspirál bőven elég az adottságaid előnyösebbé tételéhez.

Hullapofa

Oké, hogy a gótikus divatot részesíted előnyben, vagy épp annyira porcelánszerű a bőröd, hogy még a legvilágosabb púdere is sötétnek tűnnek a számodra, de ez azért mégis túlzás. A srác nem egy zombival, hanem veled szeretné tölteni az idejét.

Milyen típusú hajad van?

Sokszor hiába álmodunk meg valami extra szép frizurát, ha természetes adottságaink nem elegendők ahhoz, hogy azt a fejünkön viseljük. Tudj meg, hogy milyen típusú a hajad, és annak alapján válassz frizurát!

Normál

Rugalmas és pont megfelelő a nedvességtartalma, így többféle frizura alakítható belőle. Lehet hosszú vagy rövid, ahogy bármilyen fazon is vágható belőle. Ha már ilyen jó hajad van, ne rontsd el festékekkel!

Zsíros

Stressz is okozhatja, de általában a faggyúmirigy túlműködése felelős érte. A zsíros haj könnyen összeáll, és rálapul a fejre, ezért sűrű hajmosást vonz maga után. Ha ilyen a hajad, akkor mindenképpen speciálisan zsíros hajra kifejlesztett termékeket használj, és kerüld a fixálókat, zseléket!

Vékonyszálú

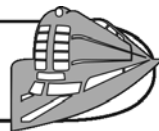
Könnyen törik, ezért az ilyen hajúaknak nem ajánlatos a hosszú frizura. Ha ilyen a hajad, akkor használhatsz dúsító termékeket (hajlakkot, fixálót), és profi vágta fazonnal lehet trendi frizurád.

Száraz

Nehezen kezelhető, alacsony a nedvességtartalma. Mivel elég kényes, lehetőleg ne fessd, ha ilyen típusú a hajad! Használj hajmosás után tápláló, regeneráló pakolást!

Törékeny

A hajvégeket, ha megnézed, akkor kettéválnak, olykor akár három részre is. Ha ilyen a hajad, akkor a fodrász valószínűleg sokszor lát, hiszen nem árt rendszeres, úgynevezett egészségügyi vágásra járnod.

Palócok földjén

Ilyen a palóc népviselet

A múlt héten Erdély szívében, Székelyföldön jártunk, ahol nemcsak a vidék szép és egyedi, hanem a nyelv is. Most a magyar ajkúak egy másik, ugyancsak sajátos vidékére „látogatunk el”, a palócokhoz. Hallottatok-e már a palócokról? Talán nem került el a figyelmeteket ez a szó a bácskertesiek/kupuszinaiak esetében, hiszen ők büszkén vállalják palóc származásukat. Csizmadia Anna népdalénekes, aki 2012-ben megnyerte a Fölszállott a páva tehetségkutatót, épp ebből a faluból származik, egy olyan családból és közösségből, ahol nagyon is sokat adnak a néphagyományok ápolására.

Anna ősei is a vajdasági palócokhoz hasonlóan valahonnan a magyarlakta vidékek északi részéről, és Felvidékről érkeztek. Ez a terület Budapesttől északra van Magyarországon és Szlovákiában.

A nagy palóc: Mikszáth Kálmán író

Nyelvjárási és köznyelv

A magyar nyelvjárásokról többet megtudhatsz a tajnyelv.hu honlapon, sőt ugyanott meg is hallgathatod a különféle ízes nyelvjárásokat. Ritkán hallhatunk nyelvjárásban beszélő embereket, hisz a rádióban, tévében, de még az iskolában is túlnyomórészt az elfogadott köznyelvet használjuk. Otthon, az utcákon, ismerőseitek között azonban megfigyelhetitek, hogy sokan másként beszélnek. Ítéldétek meg, hogyan beszélnek az emberek!

Az igazság az, hogy a népcsoport lakhelyének pontos földrajzi határai nem ismertek. Abban azonban sokan egyetértenek, hogy a Mátra és a Bükk hegységtől északra laknak. Származásukat illetően is sok a talány. Egyesek szerint 1100–1200 körül, a tatárok előtt érkeztek a Kárpát-medencébe, mások szerint török eredetű nép, még mások szerint szláv eredetűek.

Nyelvük mellett a palócok egyik legjellemzőbb kulturális ismertetőjegye a népviselet. Ezek között is legismertebb talán a hollókői. Nagyon híres a palóc szőttes is, így nevezik a házilag szőtt kender-, pamutos vagy félpamutos kötényeket, alsóneműt, tarisznyát, törülközőt. A palócok nyelvjárásában két a hang van, egyes helyeken a ly-t lj-nek ejtik ('gólját' ejtnek gója helyett, amit természetesen gólyának írunk), néhol a hasonulást is „elfelejtik”, és nem azt mondják, hogy kézzel, hanem kézzel.

A palócok szállásterülete a magyarországi és szlovákiai Hont, Nógrád, Heves, Borsod, Gömör történelmi megyékre terjed ki, ahol mintegy félszáz településen élnek. Legnagyobb városaik: Rimaszombat, Tornalja, Fülek, Balas-

Az egykori palóc ház konyhája

Híres a palóc szőttes

sagyarmat, Eger, Miskolc, Gyöngyös, Salgótarján, Szécsény.

Sajátos ősi elnevezésük a „had”, amely az egy községben lakó mindazon palócok elnevezése, akik egy vezetéknevet viselnek, ha mindjárt különálló családot képeznek is. A palócok fontos foglalkozási ága volt a méhészet, a pálinka- és lekvárfőzés, valamint az aszalás, és a rekesztő-emelőhálós halászat. Félvad ser-téseiket ridegen tartották, és makkoltatták, az igavonásra még a 20. század elején is ökröket használtak.

A palócok tudatában ott élnek az ősi hitvilági alakok, hiedelmek, babonás képzetek, a „garabonciás gyiák”, a „tüzes emberek”, a „bolygótűzek”, a „nyavalya” és a „tudalmas halottlátó asszony”. Több helyen ma is tartják az ördöglagzi, a mátkatál, a kiszehordás, a villőzés, májfaállítás, a Luca-nap, a betlehemezés és a karácsonyi vesszőhordás szokását. Ezekben a népszokásokban az ősi belső-ázsiai hitvilág maradványai a kereszténységgel keverednek.

Hollókő

Nem tévedünk, ha azt mondjuk, Magyarország legismertebb faluja Hollókő, hiszen ez az egyetlen magyar község, amely része a világörökségnek. Az UNESCO Világörökségi Bizottsága 1987-ben Budapest mellett elsőként vette fel a listára, a XVII-XVIII. századi hagyományos építészeti megőrzésével nyerhette el méltó helyét a többi műemlék között. Külön vonzerőt jelent, hogy Hollókő mindmáig lakott, élő település.

Hollókő egy olyan falumúzeum, melyben a lakosok mindennapi életüket élik

1	2	3	4	5	6			7	8	GY
9								10		
11						12	13		14	
15				16					17	NY
18			19				20	21		
22		23			24	25				
		26		27						
28	29							30		

Keresztrejtvény

Ül egy rendőr a pizzériában, és kér egy pizzát.
– Négyfelé vagy nyolcfelé vágjam? – kérdi a pizzás.
A választ a rejtvényben talárod.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. A salétromsav sója, 10. Érzékszerv, 11. Női név, 14. Tibet páros betűi, 15. Béke szerbül, 16. Torz, 17. Kenya egyneműi, 18. Ez szerbül, 20. Döntetlen a fociban (ék. f.), 22. Adriai üdülő, 24. Nem csaplak be, 26. Emlékezőtehetség, 28. Üdülő, 30. Összevisza rak.

Függőleges sorok: 2. Illatos virág, 3. Világúr, 4. G. R. O., 5. Tűznyelv, 6. Angliai város, 7. Numero, 8. Fejlődik, 9. A poén befejező része, 12. Románia, 13. A divat, 19. Rágcsálója, 21. Ott kinn, népiesen, 23. Mama betűi, 24. Megolvadt hó (ék. h.), 25. Régi íróeszköz, 27. Ebből lesz a növény, 29. Y. K.

Betűrejtvények

1

BZSL

2

T
2 E K

3

S E

4

ÉV I SZ
2 Ü ET

Skandináv rejtvény (6.)

A farsang a multságok, bálok, karneválok ideje.
Rejtvényünkben megtalárod, mikor kezdődik és meddig tart.

	FANYAR GYÜMÖLCS 5	HIVATALOS IRAT MA KONGÓ	ÓZ EZ	HÁZAS ÁLLAT TOJÁS NEMETÜL	HÁZIRUHA ZAMBIA	NEM NYERS ÁLLÓVIZ	
	OLASZ TÉVÉ KIS BAROMFI		502 KELET		...ÁRPÁD KÖLTŐ		
SVÉD-ORSZÁG LEKVÁR	49	MÁTKA E. O. K. G.	ADRIAI ÜDÜLŐ	GRAMM HÁLÓBAN A LABDA	MAGYAR-ORSZÁG SKÁLA-HANG	PATA RÉSZE	1000 DÁTUMRAG
	ÁSATÁSKOR KERÜL ELŐ MEG LEJEBB		ÓKOR SZERBÜL NAP BETŰI		FORDÍTVA FEKETE-TENGERI ÜDÜLŐ ...PICI		
	OMSZK FOLYÓJA	LANTÁN	KIS PÁL ADAKOZIK		ÁZSIAI ORSZÁG SZABADKA		
NŐI NÉV RAJK LÁSZLO	FUTÓ SZERELMI VISZONY EGY			OLASZ KÖSZÖNÉS HIDROGÉN		A 3. ISMERETLEN KÉN	
		BÁCSKAI HELYSÉG		ÖNTELT		ÉTELİZESÍTŐ	

Az 5. szám skandináv rejtvényének megfejtése: JOHN H. GLENN, MERCURY ŰRKABIN

Számjáték

		4		1	
3			2		
	6				3
		3	4		
		5	6		
		6			1

Töltsd ki az ábrát 1-től 6-ig terjedő számokkal úgy, hogy minden sorban és oszlopban, valamint minden téglalapban a számok összege 21 legyen.

Anagramma

SZ				
NY				

KÁROS
SÓDAR
RETESZ
BÁTOR
LOVAS
RABOL
MÁSOL
KANYAR
NYÁRI

Rendezd más sorrendbe a megadott szavak betűit úgy, hogy ismét egy értelmes szót kapj, és írd be a rácsba. Ha jól csináltad, akkor a kiemelt oszlopban egy szabadkai születésű magyar író nevét kapod eredményül.

Kiegészítés

	A	N	D	I
	N	D	O	R
	E	R	T	A
	L	O	N	A
	I	M	E	A
	I	M	O	N

Egészítsd ki az ábra vízszintes sorait egy-egy betűvel úgy, hogy minden sorban egy keresztnév alakuljon ki. A kijelölt oszlopban egy magyar költő nevének kell kialakulnia.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

- Közlekedési eszköz,
- Itt ömlik a Tisza a Dunába,
- Sovány,
- Kutat,
- Ilyen rétes is van.

Milyen lesz egy néger ember, ha beleugrik a Fehér-tengerbe?
(A válasz az átlóban.)

Lóugrásban

1			2			3		
J	V	Á	Y	O	O	M	Z	G
R	☀	É	CS	☀	A	F	☀	S
G	G	I	K	L	R	Á	E	Á

A lóugrás szabályai szerint fejtsd.

Csigavonalban

1					2
			7		9
			11		8
6					3
	10			12	
					9
	5				4

Meghatározások: 1. Spanyalfal, 2. Nemesgáz, 3. Talppont, 4. Az unokatestvér is ez, 5. Bellini operája, 6. Testfelépítése, 7. Régi szalonna, 8. Életút, 9. Konyhakerti növény, 10. Belgrád hegye, 11. Mézelő fa, 12. Édesség.

Az átlóban egy vajdasági tó nevének kell kialakulnia.

Vadászok voltak az első felfedezők Afrikában

Hogyan látja egy tapasztalt vadász az emberiség egyik legősibb foglalkozását?

Az 1867-es kiegyezés után, amikor a hatóságok meghozták a szakmailag legmegalapozott vadászati törvényt, az egész Osztrák–Magyar Monarchia területén elkezdődött a polgári társadalom kialakulása. Ez maga után vonta a vadászegyesületek létrejöttét. Az úri vadászatok nagy, több száz embert megmozgató hajtásai sem maradtak el, hiszen a törvény lehetővé tette a földbirtokosoknak, hogy megtartsák vadászatra való jogukat a saját birtokaikon, ha az nagyobb volt 200 holdnál egy tagban. Ám adott volt az a lehetőség is, hogy több nagygazda vagy kisbirtokos összeálljon, és egy vadgazdálkodásra alkalmas területen különálló vadásztársaságot hozzon létre.

A XIX. század végén és a XX. század első negyedében a Vajdaság területén gazdálkodó földbirtokosok már kedvező anyagi helyzetbe kerülve megengedhették maguknak a távoli földrészek felkutatását. Afrikába, Indiába és az amerikai kontinensre is eljutottak, vadásztak. Ezt a törekvésüket az állam is támogatta, mivel abban az időben Afrika térképén még több volt a fehér folt, mint a felfedezett vidék. Az akkori nagyhatalmak ezeknek az embereknek a tapasztalatait kihasználva építették gyarmati birodalmaikat. Az első ilyen államilag is támogatott felfedező vadászexpedíciót **dr. Holub Emil** vezette 1883 és 1887 között. Dél-Afrikából indult, egészen Közép-Kelet-Afrikáig jutott el, és ennek során feltárta a Masukulmbék földjének titkait. Az expedíció nem nevezhető igazi vadászexpedíciónak, inkább

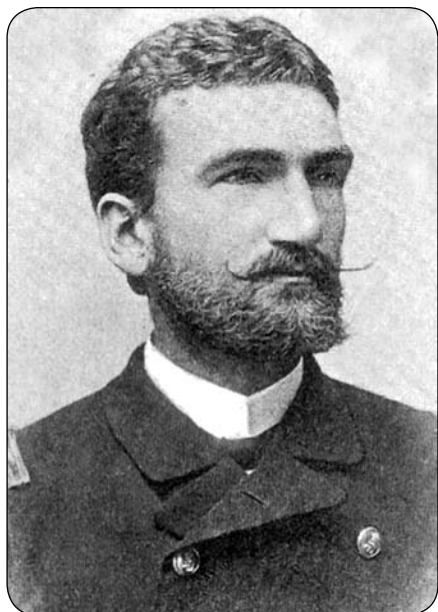
Askarik

néprajzi, földrajzi kutatásnak bizonyult. A monarchia rengeteg pénzt áldozott ezekre az utazásokra, amelyre a tekintélyes urakat a feleségeik is elkísérték.

A második hasonló méretű, de sokkal inkább vadászexpedíciónak nevezhető Afrika-utazás a **gróf Teleki Sámuel** által vezetett vállalkozás volt. Teleki eredetileg az utazást jó barátjával, Rudolf trónörökösrel tervezte, de mivel ő közvetlenül az indulás előtt ágyának esett, szárnysegédjével, **Ritter Ludvig von Höhnel** tengerésztisztrel utazott el. Az expedíció mai szemmel nézve lehetetlennek tűnik: egy egész hajórakomány felszerelést szállítottak Zanzibár szigetére, Höhnel itt kezdte el 1886 nyarán a Saafari

felállítását és az utazás megszervezését. Teleki, aki az utazás teljes költségét magára vállalta, az év telén érkezett az Afrika délkeleti partjainál lévő szigetre. 1887 tavaszán a több száz pagazival (teherhordó), munyampara (vezető), fundi (mester, szakember) és askari (katona) indult az 5000 kilométeres, ismeretlenbe vezető útra. Teleki ma is elismert felfedezőket tett az addig fehér foltok számító földrészen. Többek között felfedezte a Rudolf-tavat és a Stefánia-tavat, megmászta a Kilima N'Dzsárót, és elsőnek látta meg Mount Kenia havas csúcsait.

Vadászeredményeiről – Höhnel német precizitásának köszönhetően – pontos kimutatások maradtak fenn. Eszerint Teleki 75 orrszarvút, 73 bivalyt, 33 elefántot ejtett el, az antilopokról és ragadozókról nem vezettek külön nyilvántartást. Ezeket ugyanis válogatás nélkül a szafari személyzetének ellátására lőtték le. Akkoriban, Afrika gyarmatosításának elején, mind az angol, mind a német és belga, de a francia hatóságok is szorgalmazták a vadállomány irtását, mert úgy gondolták, hogy ezzel teret és legelőket biztosítanak az Európából odaköltöző telepeseknek. Istennek hála, már a XX. század elején ez gyökeresen megváltozott, és szigorú szabályokkal korlátozták a féktelen vadászatot. Sőt a valamikori német Kelet-Afrika területén vadászók kezdeményezésére létrehozzák az első vadvédelmi területet is a világon. Ennek köszönhetően lehet még ma is oroszlánbögést hallani Afrika vadonjaiban.

Ritter Ludvig von Höhnel

Teleki Sámuel

Hadzsy János

Az öt másodperces szabály

Sajnos ez nem igaz, a kis betolakodók egyből rátapadnak a leesett ételedre.

A szappan megöli a baktériumokat

Nem, igazából nem nagyon pusztít el semmit, csak leszedi a baktériumokat a kezdről, ha tiszta vízben öblíted le.

Tévhitek a baktériumokról

Így (nem) terjedhetnek a kórokozók.

A vírusok sokáig életben maradnak kemény felületeken

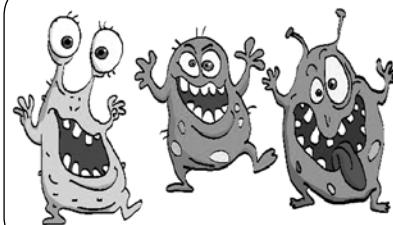
Mi számít hosszú időnek? Ez igazából a kórokozótól függ. 24 óra elteltével viszont egy vírust sem kaphatsz el így.

A vécéülőkén hemzsegnek a baktériumok

Nos, mégiscsak vécéről beszélünk, ennek ellenére az ülőkén kevesebb baktériumot találsz, mint az íróasztalodon. A lehúzó fogantyúján is sokkal több baci van. Valószínű, hogy nem a mellékhelyiségben kapja el az ember a következő vírust.

Mindenki szokott kezet mosni

Nézzünk szembe a rideg valósággal: az emberek 10 százaléka nem most kezet a nyilvános vécék használata után. Pláne az otthonukban. Érthetetlen.

Mindenki úgy mos kezet, ahogy kell

Az emberek 95 (!) százaléka nem mossa meg rendesen, hatékonyan a kezét.

A kéztisztítók ellenállóvá tesznek a bakteriális fertőzésekkel szemben

Sajnos nincs így, mert ezek a szerek legálább 60 százalékos alkoholtartalommal pusztítanak el a kórokozókat.

Mi legyen az üres üvegekkel?

Egyszerűen elkészíthető ötleteket ajánlunk a figyelmetekbe. Ezúttal az üres üvegek újrahasznosításához adunk néhány tippet. Próbáld ki ki ti is!

Fessük be!

Most azonban ne a szokásos módon, kívülről, hanem inkább az üvegek belsejét fessük be valamilyen vidám színnel! Egészen más hangulatot árasztanak, nem is kopnak olyan

hamar, emellett pedig hangulatos dekorációk.

Borítsuk be újságpapírral vagy egy régi könyv lapjával!

Decoupage ragasztóval könnyen ragaszthatunk papírféléket üvegre is, így hamar elkészülhet például egy romantikus mécsesstartó.

Fessük mintásra!

Csupán a kreatitásunkon múlik, hogy milyen végeredmény születik ennél a technikánál. Maszkolószalaggal vagy bármilyen alakú matricával dolgozhatunk, amelyeket különböző elrendezésekben az üvegre téve, majd festékspray-vel lefestve izgalmas kis alkotásokkal gazdagodhat otthonunk.

Legyen feliratos!

Egy-egy motíváló kifejezés vagy épp egy rövid üzenet teljesen más hangulatot ad az egyszerűen lefestett üvegeknek. Kerülhet még rá pár kiegészítő dekoráció: szalag, masni, sodort zsinór.

Mi az a lúdtalp?

Gyakran találkozunk a kamaszoknál lúdtalppal. A gyermekek lábboltozata a járás során fejlődik és veszi fel a végleges alakját. Az ép lábboltozat íves, a lúdtalp pedig ennek a kóros eltérése.

A csontok, ízületek, szalagok és izmok tökéletes felépítése olyan rugalmas és teherbíró szerkezetet hoz létre, amely hordozza a test súlyát, tompítja a járás során keletkező rezgéseket, alkalmazkodik a talaj egyenetlenségeihez.

Ez a finom összhang bomlik meg akkor, amikor a szalagok és izmok gyengesége folytán a boltozatos szerkezet sérül. A lúdtalpas ember hosszanti lábboltozata lelapult, talpnyomatának képen a középső rész kitöltött. Fáradékonyságot okozhat, a lúdtalpas ember nem szeret futni, járni, fájlalja a lábát, hátát. A leg egyszerűbb az, ha megelőzzük a kialakulását.

Amikor csak lehet, járj természetes talajon mezítláb! Ilyenkor a fűszálak, kavicsok csiklandozása, ingerlése a talp izmait munkára fogja, és erősíti azokat.

Nagyon jók a speciális játékos tornagyakorlatok is, amikor bábót, golyót, ceruzát kell felszedgetni a lábujjaiddal, illetve a lábujjon vagy sarkon járás. Káros lehet a korai cipőviselés és a sima felületen való járkálás. Ezek ellustítják a láb kisizmait.

Nagyon fontos még az elhízás megelőzése, hiszen a lúdtalp egyik kiváltója lehet az is, ha a túlsúly cipelése miatt megnyúlnak a talp szalagjai. Lúdtalpbetét csak nagyon súlyos, tornával már nem jól kezelhető esetben javasolt, mert ez passzivitásra készíti a lábat. Indokolt esetben azonban fontos hordani, mert ezzel megelőzheted a szövődmények kialakulását.

Keresztelés

- Mit kapunk, ha kereszteljük a sündisznót az óriáskígyóval?
- ?
- Húsz méter szögesdrótot.

Rövidlátó

- A katonaoorvos megkérdezi a sorozásra jelentkező újoncot:
- Van valami komoly betegsége?
 - Igen, van. Rövidlátó vagyok.
 - És tudja ezt valamivel bizonyítani?
 - Igenis, kérem! Látja, főorvos úr, ott a falon azt a szöveget?
 - Látom.
 - No, látja, én nem látom!

Reuma

- Doktor úr, egy éve voltam itt a reumámmal, és maga azt mondta, hogy kerüljem a nedves helyeket.
- Így van – mondja az orvos.
- Most csak azt szeretném megkérdezni, hogy megfürödhetek-e már végre?

A pöttyös az igazi

- Miért iszik piros pöttyös pohárból a hotentotta?
- ?
- Mert szomjas.

Színvakság

- Hogyan tudja a színvak megkülönböztetni a szőlőt az elefánttól?
- ?
- Megtapossa mindkettőt. Amelyikből nem jön must, az az elefánt.

Ünnepek

- Imádom az ünnepeket – mondja Kovács barátjának.
- Fogalmam sincs, mit szeretsz rajtuk annyira.
- Azt, hogy a feleségem olyankor előveszi a féltett porcelán étkezésletét.
- Az étel abból is ugyanolyan ízű.
- Igen, csakhogy vacsora után nem nekem kell mosogatnom.

A dohányos is ember

- Kérek egy pár 42-es cipőt – mondja Kovács a trafikosnak.
- Bocsánat, de ebben az üzletben kizárólag dohányosok számára gyártott cikkeket árúsítunk.
- És ön szerint a dohányosok meztláb járnak?

Szófogadó tanú

- Kovácsné tanúként hallgatják ki. A bíró figyelmezteti, hogy esküt kell tennie, ezért csak azt mondja, amit látott, és nem azt, amit hallomásból tud. Majd megkérdi:
- Mikor született?
 - Már megbocsásson, bíró úr – mondja Kovácsné –, ezt csak hallomásból tudom.

Időtöltés

- A papírjai rendben vannak, de tisztázunk kell, hogy volt-e már összeütközése a törvénnyel – mondja a munkára jelentkező férfinak az igazgató.
- Bevallom, volt, de már nagyon régen.
- Pontosan mikor?
- Tizenöt évvel ezelőtt.
- És azóta mit csinált?
- Vártam, hogy leteljen a büntetésem.

Látászavar

- El kell mennem a szemorvoshoz, mert nagyon rosszul látok – panaszkodik az egyik szentjánosbogár a másiknak.
- Hogyan vetted észre?
- Tegnap este egy égő csikknek csaptam a szelet.

Rövid ismeretség

- A vezető melletti ülésen szép papagáj üldögél. A közlekedési lámpánál a szomszédos sávban haladó autó vezetője letekeri az ablakot, és átszól:
- Beszélni is tud?
 - Nem tudom, még csak pár perce ismerem – feleli a papagáj.

Hiány

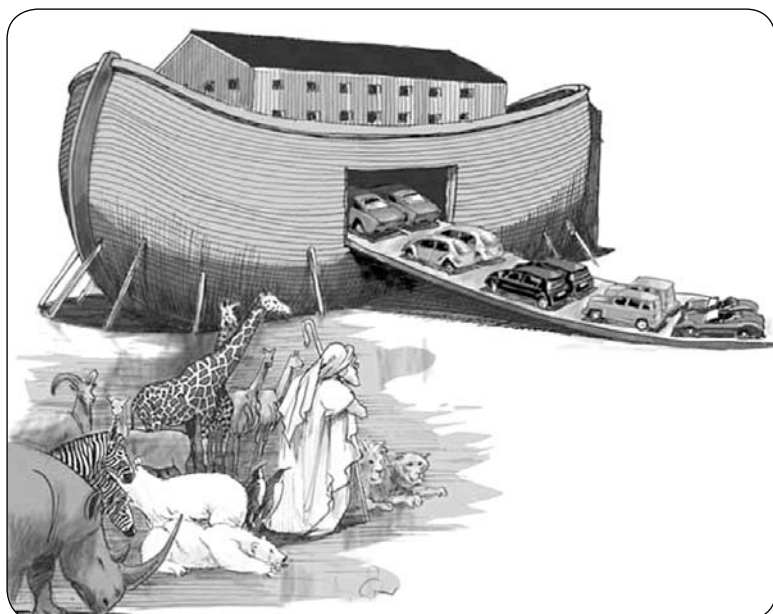
- A gróf vadászat közben váratlanul hazamegy.
- Talán új töltényekért jött, uram? – kérdi az inas.
 - Nem. Új kutyáért.

Szerelmi bánat

- Hogyan lehet, hogy olyan soványak a tehenei, amikor ilyen dús réten legelteti őket? – kérdi ismerőse a gazdát.
- Tudja, amióta eladtam a bikát, csak nefelejcsesznak.

Végzetes dolgozat

- Két gengszter beszélget a börtönben.
- Te min buktál meg? – kérdezi az egyik.
 - Egy apróságon. A fiam osztályfőnöke a szülők foglalkozásáról íratott dolgozatot a gyerekekkel.

Kígyóméreg

A viperamamának rengeteg házimunkája van, de nem halad semmivel, mert a gyerekei állandóan ott tekergőznek körülötte. Amikor már végképp megunja a dolgot, bosszúsan rápirít a kicsinyekre:

– Elegem van már abból, hogy állandóan itt lábatlankodtok körülöttem!

Eltűnt férj

A feleség zaklatottan lép be a rendőrségre.

- Biztos úr, eltűnt a férjem!
- Nyugodjon meg, asszonyom, és mondja el, hogyan néz ki a férje!
- Szakállas, kopaszodik, kövér, lúdtalpas
- Tudja mit, biztos úr? Ne is keresse!

Baleset

Az óvó néni pici horzsolást vesz észre az egyik gyerkőc kezén.

- Veled mi történt? – kérdezi tőle.
- Semmi. Csak elestem otthon, és hasraültem.

Tréfás rendőr

Izgatott férfihang telefonál a rendőrségre:

- Kérem, segítsenek! Ellopták a ház elől a kis Polskimat! Csak a takaróját hagyták meg.
- Biztos benne, hogy ellopták az autót? – kérdezi az ügyeletes. – Jól kirázta a takarót?

Vasúti párbeszéd

– V-431077 mozdony hívja az irányítót, kérek, jelentkezze! Vétel!

- Itt az irányító. Mondjad!
- Összetörött a tükör. Mit csináljak?
- Nahát! Ilyen semmiségért zavarsz? Csejréld ki!
- Én kicserélném, de rajta fekszik az egész mozdony.

Csirkeláz

A baromfifarm tulajdonosa felhívja az állatorvost:

- Doktor úr, valamennyi csirkének negyvenfokos láza van. Mit csináljak?
- A „Frisz tojás eladó” tábla helyett „Keménytojás eladó” táblát tegyen ki!

Óvatosság

Megy a pingvin a sivatagban. Miután órák óta nem lát mást, csak végtelen, csupasz homoktengert, hirtelen felcsattan:

- Ez aztán nagyon csúszhat, ha így felszórta!

Villamosmérnöki vizsga

– Zavarja a neonfény? – kérdi a professzor a vizsgázótól.

- Nem – feleli a diák.
- Akkor vizslát legközelebb!
- Belép a következő vizsgázó.
- Zavarja a neonfény? – kérdi tőle is a professzor.

- Igen.
- Akkor vizslát legközelebb!
- Belép a harmadik vizsgázó.
- Zavarja a neonfény? – teszi fel a szokásos kérdést a professzor.
- De tanár úr, ez argonlámpa! – vonja fel a szemöldökét a diák.
- Rendben – bólint a professzor –, akkor kezdhetjük.

Szórakozott álarcos

A bankba belép egy álarcos férfi. Pisztollyal a kezében cédulát tol a pénztáros elé. A pénztáros elolvassa, majd így szól:

- Sajnálom, uram, de tíz tojást, egy kiló lisztet és két liter tejet a mellettünk levő boltban kap.

Örök vesztes

– Vádlott, miért nem próbál meg végre más ember lenni?

- Megpróbáltam, bíró úr, de akkor meg hat hónapot kaptam okirathamisításért.

Kifulladásig

Pénzzel tömött, nehéz táskával menekülnek a bankrablók. Nyomukban a rendőrök. Levegő után kapkodva megszólal az egyik bankrabló:

- Látod, haver, mindig is mondtam: ha pénzed van, mindjárt problémád is!

Csiribú

Nyuszika faggatja az anyukáját:

- Mondd, mama, én hogy lettem?
- Majd megtudod, ha nagyobb leszel.
- De mama, én most akarom tudni!
- Nem lehet!
- De maaaaa!
- Hogy lettél, hogy lettél. Hát egyszerűen kihúztak egy cilindrből, és kész!

Erdei idill

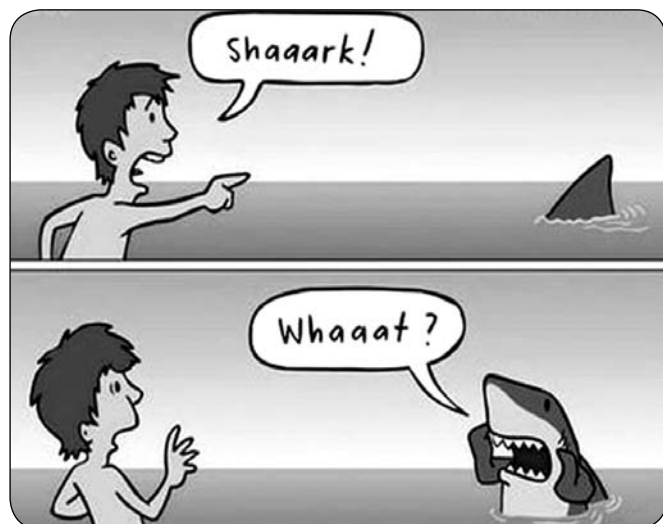
Két mókus találkozik az erdőben. A nagyobbiknak ökölbe van szorítva a keze.

- Mi van a kezében? – kérdezi a kicsi.
- Diócska?
- Nem.
- Mogyorócska?
- Nem.
- Hát akkor?
- Göröcsöcske.

Nagy úr a megszokás

A kalauz hazamegy, és így szól a feleségéhez:

- Kérlek, drágám, rázd egy kicsit az asztalt, mert írni akarok.

– Igazad van, a horgászás nem is olyan bonyolult!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Képzünk, nem vitás, egy tárgy látható. Lehet dísz tárgy, mert szép, formás, és kellőképp kidolgozott, de lehet használati tárgy is, alakja legalábbis erre enged következtetni. A mai üzletekben nemigen láthatunk ehhez foghatót, annál inkább néprajzi vagy helytörténeti múzeumban. Eheti kérdésünk tehát: mi a neve a képen látható tárgynak? A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket február 25-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívom, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!**

Idei negyedik számunk nyereménykérdésére meglepően sok helyes válasz érkezett. Azért meglepő, mert fogas volt a kérdés. A felvételen két emberi fej volt látható, de mint megjegyeztük a kető nem jó válasz. Nem, mert kézfejek, lábfejek is láthatók a képen. Gyakorlatilag két fej, három lábfej, és három kézfej látható, de ha megbújva is, ott van még egy-egy kéz- és lábfej, vagyis összesen tíz „fej” van a képen. Elfogadtuk helyes válaszként a nyolcat és a

tízet is, mert mindkettő helyes, a hangsúly azon volt, hogy rájössztek, a nyakunkon hordott mellett van még „fej” a testünkön. A helyes választ beküldők közül a szerencse a kisoroszi **Cirok Ádámra**, a Gligorije Popov iskola hetedikes tanulója mosolygott. Gratulálunk! Jutalmát március elején postázzuk.

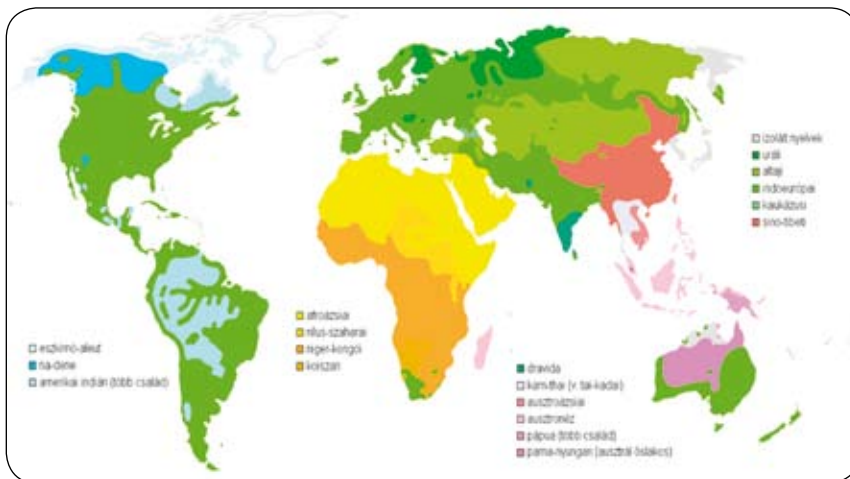
Játékunk pedig folytatódik.

Az ENSZ 1999-ben nyilvánította február 21-ét nemzetközi anyanyelvi nappá, amelyet 15 évvel ezelőtt, 2000-ben ünnepeltek először. Banglades javaslatára a világnapot annak emlékére tartják, hogy 1952-ben – az akkor még Pakisztánhoz tartozó – Bangladesben az urdudt nyilvánították az egyetlen hivatalos nyelvvé, noha a bangladesiek anyanyelve a bengáli. Február 21-én Dakkában a diákok fellázdak az anyanyelv elnyomása ellen. A rendőrség összetűzésbe került a tüntetőkkel, és öt diákot megölt. A bangladesiek akkor az anyanyelv napjává nyilvánították a napot. Napjainkban a hat-ezer nyelv több mint felét fenyegeti kihalás.

Az uráli nyelvcsaládhoz tartozó magyar nyelv írásbelisége a XI. századtól folyamatos, bár 1844-ig a latin volt a hivatalos nyelv Magyarországon. Jelenleg a magyar anyanyelvűek létszámát a világon 14-15 millió körülre becsülik.

A Földön kb. 3000 féle nyelv létezik, ezek nyelvcsaládokra vezethetők vissza, és vannak alapnyelvek.

Anyanyelvünk napja

A világ nagy nyelvcsaládjai

A három nagy európai nyelvcsalád:
– indoeurópai (pl. angol, francia, német...)

– uráli (pl. magyar)
– altáji (török, kurd).

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com